71STE JAARGANG No. 9135 — MAANDAG 27 SEPTEMBER 1954

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Hoofdredacteur: A. G. Jansen. Kantoor: Conscientiesteeg 27-29. Telefoon: Redactie 3858. Administratie 3550. Abonnementsprijs: Curaçao, Bonaire, Aruba, Suriname, Bovenwinden f 2.50. Buitenland f 3.— per maand (bij vooruitbetaling)

Uitgave: N.V. Paulus-drukkerij, Willemstad, Curaçao

Collectieve veiligheid van West-Europa moet verwezenlijkt worden

De klok kan niet teruggezet worden

Washington. — Minister Dulles vroeg Zaterdag in een verklaring, die kort voor zijn vertrek naar Londen werd uitgegeven, om een nieuw onderzoek van de „uitvoerbaarheid van het hele programma van collectieve veiligheid" van West-Europa.

De meeste Amerikanen beseffen, dat het niet meer mogelijk is de klok terug te zetten en veiligheid te zoeken in afzondering. Ook weten zij, dat zij zich niet kunnen veroorloven hun veiligheid en overlevingskansen te wagen met regelingen en programma's, die geen redelijk vooruitzicht op werkelijke veiligheid bieden, aldus Dulles, die besloot met te zeggen, dat de Verenigde Staten bemoedigd zijn door de initiatieven van Groot Britannië en Frankrijk bij het zoeken van nieuwe voorstellen. De Verenigde Staten geloven, dat de verantwoordelijkheid voor nieuwe voorstellen in de eerste plaats bij de Europese staten berust. Daarom nam hij zelf geen bepaalde voorstellen mee naar Londen.

Het Italiaanse schandaal rond de dood van Wilma Montesi is het nieuws, dat de voorpagina's van de Italiaanse dagbladpers beheerst. Signor Piero Piccioni, zoon van de onlangs afgetreden Minister van Buitenlandse Zaken, 31 jaar oud, is als een van de prominente figuren gearresteerd op aanklacht van ernstig misdrijf. Hij en de Markies de Montagna, die ook gearresteerd is worden er van verdacht de dood op hun geweten te hebben van Wilma Montesi, die levenloos op het strand gevonden werd.

Het zoet gevedel van Attlee

Londen. — In een redevoering waarin hij verslag uitbracht van zijn reis naar China, heeft Attlee gezegd dat in sommige kringen het communistische China wordt gezien als een soort sateliet van het Kremlin. „Ik geloof niet dat dit juist is" — aldus Attlee — die hieraan toevoegde: „Ik geloof niet dat de leiders in Peking op de een of andere wijze te vergelijken zijn met de figuren die in de regeringen van de satelietstaten in Europa zijn geplaatst. De huidige Chinese leiders zijn zich zeer wel bewust, dat zij in China een revolutie hebben gemaakt al hebben zij dan niet van alle Chinezen communisten weten te maken. Zij zijn er intussen in geslaagd de grote massa van het Chinese volk te verenigen en achter zich te krijgen".

Het vertrouwen in Scelba blijft

Rome. — De Italiaanse Senaat heeft met 114 tegen 97 stemmen zijn vertrouwen uitgesproken in de regering-Scelba. Voor stemden de drie regeringspartijen (christen-democraten, sociaal-democraten en liberalen), de republikeinen en volksmonarchisten. Tegen de communisten, linkse socialisten, neo-fascisten en nationale monarchisten.

De vergadering van Zaterdag was rumoerig. Voortdurend werd Scelba in de rede gevallen door communisten, die hun vuist ophieven en riepen. De communisten trachtten de regering aan de vooravond aan de Londense conferentie ten val te brengen over het schandaal inzake verdovende middelen en de dood van Wilma Montesi.

De gevolgen van een wervelstorm

Tokio. — Volgens de jongste officiele gegevens zijn er 376 doden, 255 gewonden 1435 vermisten, ten gevolge van een stormramp in het Noorden van Japan.

Deze derde wervelstorm in de maand September richtte grote verwoestingen aan op het eiland Kioetsjoe ten Westen van Honsjoe.

Een groot aantal doden viel toen een 4300 ton metende veerboot welke de dienst onderhoudt tussen de diverse eilanden omsloeg en zonk. Verder zonken vier vrachtschepen en bijna 300 vissersschepen.

De genoemde veerboot was met vertraging uitgevaren en keerde wegens het geweld van de storm terug naar de haven van Hokkaido.

Hier werd het anker uitgeworpen. De ankerkettingen braken echter af en de boot werd uit de baai geslagen en strandde met 1117 passagiers, en een bemanning van 110 koppen aan boord op de rotsachtige kust. Onder de passagiers bevonden zich vele buitenlanders en ook 52 leden van de Amerikaanse strijdkrachten en hun gezinnen. Amerikaanse watervliegtuigen en helicopters namen aan het reddingswerk deel.

De directie van de Japanse spoorwegen heeft de leiding van het Japanse weerkundige instituut verweten in zijn weervoorspelling onvoldoende te hebben gewaarschuwd voor deze wervelstorm, terwijl het de laatste tijd juist vaak is voorgekomen dat het instituut waarschuwde voor in aantocht zijnde verschrikkelijke cyclonen, die zich evenwel nooit hebben voorgedaan.

In een plaats verbrandde 4500 woningen doordat de brand werd aangewakkerd door de storm.

De gezondheidstoestand van Z.H. de Paus

Castel Gamdolfo. — Z. H. Paus Puis die blijkbaar geheel hersteld is ontving Zondag 10.000 bedevaartgangers tegelijk. Hij sprak hen in vijf talen toe en verontschuldigde zich niet in staat te zijn met elke groep afzonderlijk te spreken.

De ontvangst duurde een half uur; de stem van Z. H. klonk veel vaster dan hij vorige audienties.

Voorbereidende besprekingen zijn gevoerd tussen de bevelvoerders van de op handen zijnde vloot- en luchtmachtoefeningen waaraan in Nato-verband Denemarken, Frankrijk, Noorwegen, Canada, Engeland en Nederland deelnemen. De operatie draagt de naam van „Morning Mist". Hier buigt Luchtmaarschalk Sir John Boothman en Admiraal Sir Michael Denny zich over de stafkaarten van het operatiegebied.

K.L.M. bestaat 35 jaar

Elke 4½ minuut 1 KLM-machine

's Gravenhage. — Op Donderdag 7 October a.s. zal het 35 jaar geleden zijn, dat de K.L.M. werd opgericht. Sinds de oprichting heeft de K.L.M. rond 5.300.000 passagiers vervoerd, 220,5 millioen kg vracht, post en bagage. In totaal werden 400 millioen kilometers afgelegd in 1.425.800 vlieguren. Thans stijgt of landt elke 4½ minuut ergens ter wereld een K.L.M.-machine. Het luchtnet is 236.000 km lang en verbindt 104 steden in 68 landen. Rond 14.500 personen zijn bij de K.L.M. in dienst in Nederland en in het buitenland. De K.L.M. heeft 86 kantoren in de wereld en zij bezit bijna 90 vliegtuigen, waarvan 14 de registratietekens van Suriname en de Antillen dragen, en waarvan bijna zestig super-Constellations, Constellations, DC-6, DC-6A, DC-6B. Convair-240 of Convair-340 toestellen zijn.

Op 7 October zal in de 86 K.L.M.-kantoren om 11 uur plaatselijke tijd een plaquette onthuld worden met het beeltenis van dr Plesman; in Den Haag geschiedt dit in het passagekantoor aan de Hofweg. President-directeur I. A. Aler zal een rede houden. De heer Aler zal op 7 October op Schiphol zes zilveren en zeventien bronzen vliegurenpenningen uitreiken. Voorts zullen op Curaçao twee zilveren en drie bronzen penningen worden uitgereikt en te Djakarta één bronzen.

De Minister van Financiën. Z. Exc. Minister J. v.d. Kieft, is de eerste minister die in de volksvertegenwoordiging het woord krijgt. n.l. wanneer hij zijn begroting indient. Dit staatstuk, de Millioenennota geheten, is er een, die in het middelpunt der belangstelling staat.

De zorgen over Duitslands herbewapening

Washington. — John Foster Dulles heeft aan Mendès-France de Amerikaanse mening gezonden over de jongste Franse voorstellen voor de herbewapening van Duitsland.

In gezaghebbende kringen te Washington wilde men over de inhoud van het memorandum slechts zeggen, dat hij de weg effende voor de aanvaarding van de Franse plannen als basis **van bespreking op de Londense negenmogendhedenconferentie.** De Verenigde Staten aanvaardden ook het Britse plan, in grote trekken gelijkend op het Franse, voor de inschakeling van het Pact van Brussel in de N.A.V.O. als middel van integratie van een souverein Duitsland in een gecontroleerd **Westers verdedigingsstelsel als basis voor de besprekingen.**

Het memorandum van Dulles aan Mendès-France heeft aanzienlijk bijgedragen aan de verbetering van de kansen op algemene overeenstemming op de Londense conferentie.

Er zijn krachtige aanwijzingen — aldus tekent Reuter hierbij aan — dat Mendès-France mogelijk zal instemmen met de gelijktijdige Duitse toetreding tot het Pact van Brussel en de N.A.V.O. op basis van volledige gelijkheid, als een bevredigend stelsel van garanties tegen een herleving van het Duitse militarisme in Europa kan worden gevonden.

Tokio. — De Japanse premier, Josjida, vertrekt 26 September a.s. voor een reis door Europa en Amerika. Hij zal een bezoek brengen aan de Verenigde Staten, Canada, Frankrijk, W.-Duitsland, Italië, het Vaticaan en Engeland. Het doel van zijn reis is de landen te danken voor hun welwillende houding jegens Japan na de oorlog.

Wereldbank constateert een betrekkelijke welvaart

Algemene teleurstelling over de houding van de U.S.A.

Washington. — De president van de Wereldbank heeft op de jaarvergadering van de bank in een rede zijn teleurstelling uitgesproken over het feit, dat president Eisenhower dit jaar de buitenlandse economische politiek van de Verenigde Staten nog niet heeft geliberaliseerd.

Hij verklaarde, dat er thans in de wereld een betrekkelijke welvaart heerst, doch dat de handhaving hiervan slechts mogelijk is, indien de handelspolitiek in de wereld aanzienlijk ruimer wordt.

De president van de bank herinnerde er aan, dat hij het vorige jaar reeds had gewezen op de noodzaak van de vermindering van de invoerbelemmeringen van de Verenigde Staten en zeide de teleurstelling te delen van velen, dat de Amerikaanse regering niet in staat is gebleken dit jaar een ruimere handelspolitiek te volgen.

In dit verband verklaarde dr Holtrop, president van de Nederlandse Bank, dat het streven naar inwisselbaarheid wordt tegengewerkt door de voorstanders van beschermende rechten in de Verenigde Staten en dat de herleving van een krachtig protectionisme in de Verenigde Staten in het overige deel van de wereld grote verontrusting heeft veroorzaakt.

De Britse minister van Financiën zeide, dat de inwisselbaarheid van de valuta niet gezien mag worden als een eindstation, doch slechts als een begin van een reis naar een globaal stelsel van multilaterale handel en betalingen. Hiervoor is evenwel tijd nodig. Europa ziet thans uit naar een duidelijke vordering van de Verenigde Staten in de richting van een meer liberale handelspolitiek, welke voor het overige deel van de wereld de mogelijkheid om dollars te verdienen zal vergroten.

De Amerikaanse minister van Financiën zeide, dat de inwisselbaarheid zoveel mogelijk landen moet omvatten. De beste kans voor economisch minder ontwikkelde landen op lange termijn in de ontwikkeling van een stelsel van wereldhandel, gebaseerd op vrijheid van betaling en een minimum van beperking op de omvang der handel.

De financiële commissie van het internationaal Monitair fonds heeft besloten voor te stellen Tsjechoslowakije van het lidmaatschap vervallen te verklaren met ingang van 1 Januari as., daar dat land weigert de contributie te betalen.

Tsjechoslowakije is het enige land achter het IJzeren Gordijn, dat nog lid is van de instellingen van Bretton Woods.

Recht tot het Hart

— Niemand kan iets goed doen, die zijn werk niet voor belangrijk houdt.

Werkloosheid in China

Londen. — Premier Tsjoe en Lai heeft in de afgelopen week tijdens de eerste bijeenkomst van het Nationale Volkscongres verklaard dat er in China ernstige werkloosheid heerst en dat het werkloosheidsvraagstuk „nog betrekkelijk lange tijd" zal blijven bestaan — aldus wordt gemeld door het persbureau „Nieuw China" dat bovendien de volledige tekst van de redevoering publiceert.

Het aantal arbeidskrachten in particuliere en staatsbedrijven is thans 13 millioen. De productiviteit van het land moet nog worden ontwikkeld en door de grote bevolking zal het vraagstuk der werkloosheid nog geruime tijd blijven bestaan.

De premier deelde ook mede dat in 1954 3 millioen Joean zijn toegewezen aan slachtoffers van rampen tegen gemiddeld 2 millioen Joean in de vier vorige jaren.

Het nut van het Coordinatie-College Nederland-Ned. Antillen

Goede verstandhouding maakt het werk prettig

Willemstad. — Met een plenaire vergadering, gehouden op 25 September, werd de jaarlijkse bijeenkomst van het Coördinatie-College, ditmaal gehouden te Willemstad, besloten. De bijeenkomst werd op 13 September 1954 door de waarnemende Gouverneur geopend. Het was de 5e maal, dat dit College bijeenkwam, indien men de vergadering, waarbij het College in 1948 werd ingesteld, meerekent, de 6e maal.

Dat dit College, hoewel het thans 6 jaren bestaat, wellicht nog niet voldoende algemene bekendheid geniet, zou hieruit kunnen worden verklaard, dat het zich niet met politieke en spectaculaire onderwerpen bezighoudt, welke spreken tot de verbeelding van het publiek, doch zich uitsluitend bezighoudt met het oplossen van financiële en economische problemen, die de beide Rijksdelen raken, en met het coördineren van de daarmede verband houdende maatregelen in de beide Rijksdelen.

Kort na de laatste wereldoorlog werd de behoefte gevoeld aan een instituut, dat voornoemde werkzaamheden door regelmatig overleg en met een open oog voor de belangen van beide Rijksdelen zou kunnen verrichten.

Bij Min. Beschikking van 2 November 1948 werd een Commissie van Overleg ingesteld, die in haar zitting van November 1948 het Coördinatie-College institueerde.

Dit College heeft zelf geen verordende bevoegdheden. Telkenjare legt het na afloop der besprekingen zijn inzichten en voorstellen neer in zgn. „Conclusies", die eerst nadat zij door de beide Regeringen zijn goedgekeurd van kracht worden.

De zojuist geëindigde bijeenkomst onderscheidde zich in één opzicht van alle voorgaande, doordat zij niet alleen resulteerde in het opstellen van „Conclusies" m.b.t. deze bijeenkomst, maar tevens alle „Conclusies" van de voorafgaande jaren opnieuw in beschouwing heeft genomen.

Het was n.l. gebleken, dat de „Conclusies" van de voorafgaande jaren niet zo gemakkelijk meer waren te hanteren. Daarin waren uiteraard wijzigingen gekomen, zij werden in de loop der jaren op bepaalde punten uitgebreid of gewijzigd en bepaalde „Conclusies" kwamen te vervallen aangezien zij incidentele of tijdelijke problemen regelden.

Reeds vóór de bijeenkomst hadden de beide Delegaties zich dan ook beraden over een codificatie van alle bestaande „Conclusies". Tijdens de afgelopen bijeenkomst heeft men t.a.v. deze codifacitie volledige overeenstemming kunnen bereiken.

Dat betekent, dat — zodra de beide Regeringen haar goedkeuring daaraan zullen hebben verleend — een stuk zal zijn tot stand gekomen, waarin alle financiële en economische regelingen tussen de beide Rijksdelen onderling zijn vervat en waarin ook de wijze van samenwerking tussen de beide Rijksdelen tegenover derde landen op economisch en financieel gebied zal zijn vastgelegd.

Alle oude „Conclusies" zullen daarmede dan zijn vervallen en met de nieuwe codificatie zal dan op efficiënte wijze kunnen worden gewerkt.

De codificatie heeft echter nog een andere betekenis.

Het is niet te optimistisch indien men veronderstelt, dat de nieuwe staatsrechtelijke regeling binnen het Koninkrijk spoedig van kracht zal worden. Het Statuut is zowel in de Nederlandse Antillen als in Suriname door de Staten aanvaard en het heeft in Nederland de Tweede Kamer reeds gepasseerd. Het ziet er naar uit, dat bij het van kracht worden van de nieuwe regeling op staatkundig terrein, een geheel bijgewerkt stel „Conclusies" ter regeling van economische en financiële vraagstukken reeds van kracht zal zijn.

De goede onderlinge verstandhouding, waardoor het Coördinatie-College zich reeds jaren kenmerkt, beheerste ook in deze bijeenkomst de besprekingen.

De Antilliaanse Delegatie stelde de Nederlandse Delegatie in de gelegenheid ook buiten de vergaderingen enige kennis op te doen van de eilanden Curaçao en Aruba en van het bedrijfsleven aldaar. Zo werden o.m. de oliebedrijven op beide eilanden en de phosphaatwinningsbedrijf bezocht.

In zijn slotwoord deelde de Voorzitter van de Nederlandss Delegatie mede, dat het verblijf in de Nederlandse Antillen voor hem zeer leerzaam is geweest en dankte hij voor de hartelijkheid en vriendschap, welke men van vele zijden heeft ondervonden.

Curaçao 25 September 1954.

Geslaagde oefeningen

Vliegtuig ongeval in plantage Savonet

Willemstad. Een lange stoet auto's reed Zaterdagmiddag over Curaçao's wegen in de richting van Westpunt.

De overbekende vlag van het Nederlands Roode Kruis wapperde op iedere wagen. Het betrof hier een oefening van de Colonne.

Een dertigtal helpers van het Rode Kruis heeft onder leiding van de korporaal Isenia 'n geslaagde oefening gehouden die Zondagochtend vroeg aanving. In het Hofje van de Plantage Savonet hebben de Roode Kruis mensen de Zaterdagnacht doorgebracht. Onder de hoge bomen kon men die Zaterdagavond een gezellig kamp zien. Stretchers stonden opgesteld, de stallantarens wezen een ieder de weg, zij hingen aan de bomen en stonden in het rond, links en rechts. Een muurtje, dat reeds enige eeuwen in het Hofje staat, diende improvisorisch als keuken. Tegen de avond was men druk doende om de vele hongerige magen van proviand te voorzien. In de vroege ochtend, werd appel gehouden en werd met oefeningen begonnen. Kort daarop kon men langs de wegen en over de velden kleine groepjes Roode Kruis helpers zien zoeken naar eventuele overlevenden van de vliegtuigramp, waarbij de hele omtrek moest worden afgezocht. De oefening is bijzonder goed geslaagd. De mannen van het Corps Roode Kruis hebben bewezen ook ten velde goed te kunnen werken. Een goede training is nu eenmaal noodzakelijk.

Toen gistermiddag de wagens weer stadwaarts reden, hadden allen een prettig weekend gehad, waarbij het aangename met het nuttige werd verenigd.

De B.P.M.-schaakwedstrijd

's-Gravenhage. — „Klein Apollohal" was men geneigd de telexkamer van het hoofdkantoor der B.P.M. te noemen, behalve dan dat in de plaats van tegenover zijn schaaktegenstander, elk speler tegenover een nuchtere telexmachine zat. Maar aangezien deze laatste nog niet een volmaakte robot is, die de denkafdeling van het schaken op zich kan nemen, verleende zij slechts, op aandrang van een telexiste, haar overigens onfeilbare medewerking tot het overbrengen der zetten naar Curaçao in de jaarlijkse telexschaakwedstrijd tussen B.P.M.-ers.

„Ik ben niet ontevreden, vier a vijf zetten per uur heen en weer", aldus zeide de wedstrijdleider, de heer Sieders, tegen een redacteur van het A.N.P.. Verder liep, zoals gewoonlijk alles op rolletjes.

Alleen de namen waren afgekort en er werd geen code gebruikt.

Zo seinden de telexisten in Emmastad en Den Haag af en toe berichten als: Jan een pion d-4, of Ger een paard f-6 enz..

Dr. Jaap kunst naar San Jose

Dr Plesmanvliegveld. — Hedenochtend is de bekende musicoloog Dr Jaap Kunst naar San José (Costa Rica) vertrokken. Dr Kunst heeft op Curaçao en Aruba veel succes geoogst met zijn voordrachten en lezingen over de oude muziek, welke hij door zijn bijzondere aardige manier van weergeven tot leven wist te brengen.

Ook gisteren auto bedetocht

Willemstad. — Gisteren hielden de parochies van Janwè en Santa Rosa hun auto- bedetocht langs de zeven Mariakerken van Curaçao op waarlijk grootse wijze: honderden auto's waartussen Convoois vol met pelgrims bezochten biddend en zingend de kerken.

Opnieuw een woord van hulde voor de politie die de moeilijke verkeersproblemen door deze pelgrimages met zoveel toewijding weet op te lossen.

Vertraging van vliegtuig naar St. Maarten

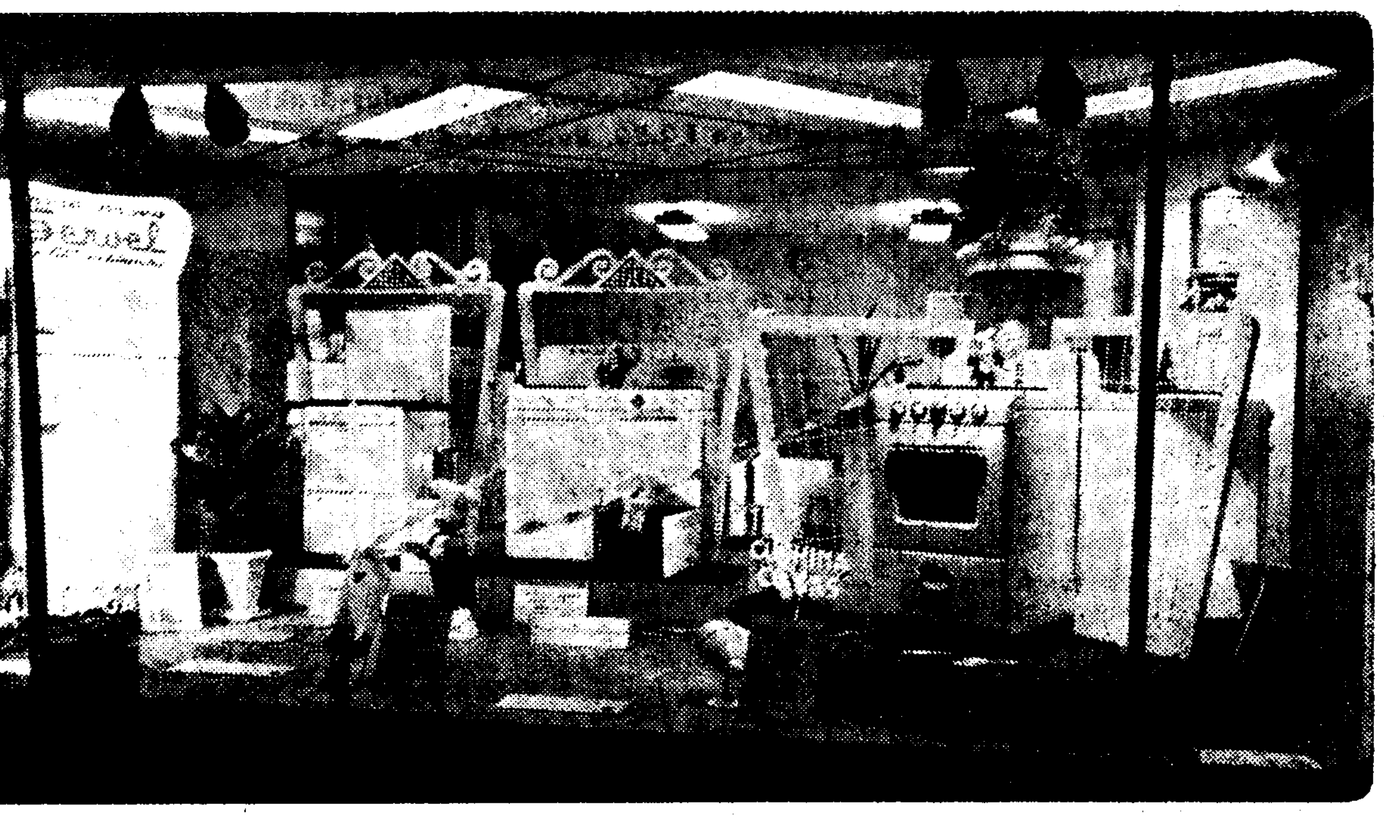
Willemstad. — Donderdag jl. vertrok het gewone K.L.M.-lijntoestel naar de Bovenwinden. Bij de landing op St Maarten echter kreeg het toestel motorpech, een motor viel uit. Het gelukte de piloot om een keurige landing te maken. Direct is om een technisch hulpvliegtuig geseind, dat naar Sint Maarten vertrok om de machine te repareren. Via Guadeloupe, St Maarten, landde de lijnmachine Zaterdag om acht uur weer op Curaçao.

Het toestel, dat Zaterdag naar Bonaire moest vertrekken, heeft ook een kleine technische storing gehad en is derhalve Zondagochtend pas vertrokken. Voor de start merkte men bedoelde technische storing, uit „safety first" oogpunt is toen besloten de tocht naar Bonaire uit te stellen. Intussen zijn de machines weer na-gecheckt en in orde bevonden.

Een belangrijk onderdeel van de oefening was het transporteren van de gewonden. Bovenstaand plaatje toont ons hoe de brancard, waarop een patiënt ligt in bewusteloze toestand en die een klap tegen het hoofd heeft gekregen bij het „vliegtuigongeval", door de drie Helpers over de muren van de oude koralen nabij het Landhuis Savonet (op de achtergrond) naar de weg getransporteerd wordt. De Helpers gaven bij de oefening blijk een goede training te hebben ontvangen.

Gasmaatschappij opent nieuwe showroom

Een fraai beeld van wat de Gasmaatschappij (O.G.E.M.) weet te bieden. IJskasten, fornuizen, air-conditioners en alle andere gemakken, die de mens dienen, bevinden zich in de fraaie etalage van O.G.E.M.'s nieuwe showroom.

Willemstad. — In het verbouwde kantoor van de Overzeese Gas- en Electriciteits Maatschappij is hedenochtend de nieuwe showroom geopend, die een grote aanwinst is voor de Gas-Afdeling van de OGEM. Fris en helder is deze moderne zaak en het is een lust om door de etalageramen de prima gastoestellen te bekijken, hoewel het natuurlijk de bedoeling is dat men er ook eens binnen-loopt. De etalage is fraai ingericht, hoewel met eenvoudige middelen gemaakt. Zo staat achter de Magic Chef gasfornuizen modellen 501 en 801, welke een mooie plaats in de etalage hebben gekregen een door de heer Smit ontworpen raamwerk, waarin met kunstige hand het embleem van de Ogem is gebeiteld. De heer Smit heeft trouwens de gehele showroom ontworpen en wij mogen de oud-opzichter daarvoor zeker een compliment maken, het is zeer aardig en origineel gemaakt. In het kantoortje zal de heer Lubeek, van de administratie zitting nemen. Er zijn twee watergeysers aangesloten op de gasinstallatie ter demonstratie voor de klanten een Junker, een doorstroomgeyser, en een Asco, een kleiner model. Tevens kan men de Magic Chef en de Dordrecht, het beroemde Hollandse fornuis in de nieuwe Gas Afdeling in werking zien. Er staan twee van de overbekende Servel gasijskasten, een groot double door model in de etalage en een kleiner model in werking. Men ziet, de Gas Afdeling is op alles voorbereid. Een nieuw product van Morley zal zeker veel opzien baren op Curaçao. Dat is namelijk de Morley gaswasmachine, bij uitstek geschikt en te gebruiken door de mensen in de koenoekoe, die verstoken zijn van electriciteit. Gaslampen heeft de Gas-Afdeling nog niet aangesloten, maar in de toekomst zal ook hiervoor een leidinkje klaargemaakt worden zodat de koper de lamp eerst in werking kan zien voordat hij de lamp koopt. Men zegt wel eens „Goede wijn behoeft geen krans", maar een beetje service verwachten de mensen tegenwoordig van welke zaak dan ook.

Elke derde koper ontvangt als reclamestunt van de Gas-Afdeling een watergeyser cadeau. Wanneer men de prijs weet van deze geysers, die zulk een grote hulp in de huishouding betekenen, begrijpt men tevens dat deze aanbieding een goede reclame is. Iedere klant krijgt desgewenst een deskundige voorlichting over elk gastoestel dat in de handel te krijgen is. Speciale boekjes waarin de verschillende producten staan aangeprezen, zijn verkrijgbaar in de showroom.

Onze hartelijke gelukwensen voor de OGEM, met deze prachtige showroom.

Rustige verkeers-dagen

Willemstad. — De *Verkeerspolitie* had een rustig Week-end: 4 proces-verbalen. Twee bestuurders werden getest op drank- invloed en 4 lichte aanrijdingen deden zich voor.

Oude vete (met mes) uitgevochten

Willemstad. — In de nacht van Zaterdag op Zondag, om 1 uur had er een steekpartij plaats op Rooi Santc. R. J. B. stak A. B. met een mes onder in de rug. Er werd hier een oude vete uitgevochten.

Daar de steek blijkbaar het ruggemerg heeft gekwetst zal het slachtoffer voor altijd verlamd blijven.

Lijk gevonden

Willemstad. — Betreffende de man wiens lijk, gelijk, wij Zaterdag reeds meldden — uit het Waaigat werd opgehaald en die onder de naam „Manchi" bekend staat, kan vastgesteld worden, dat hij door verdrinking om het leven gekomen is, Alle geruchten, die van misdaad spreken, kunnen naar het rijk der fabelen verwezen worden.

Journaal van de Mobiele Brigade

De *Mobile Brigade* werd gealarmeerd, dat er een „heer" in Adamscostuum door de Oranjestraat flaneerde. Oe Brigade rukte onmiddellijk uit om Adam terug te voeren naar het Paradijs, doch ter plaatse aangekomen, bleek Adam reeds uit zich zelf vertrokken te zijn.

Een bus-bestuurder zwaaide (met bus) over de weg zodat hij door de Brigade werd aangehouden en gemaand recht door zee te gaan. De man bleek zozeer door slaap overmand, dat hij maar in het rijk der dromen dan in dat van de Antillen reed.

De Brigade raadde hem diensvolgens ter plaatse een tukje te maken, hetgeen bij tot vier uur in de nacht gedaan heeft.

Ordeverstoorders onderhouden

Willemstad. — De *Recherche van Rio Canario* werd vier maal gedwongen heet gebakende burgers te onderhouden over hun plicht de openbare rust te eerbiedigen.

Het weer

Max. temp. 31.6 C. (88.9 F.); Min. temp. 25.8 C. (78.4 F.); Gem. 28.6 C. (83.5 F.); Max. wind 19, Min. wind 4, Gem. 12.4 knopen. Vochtigheid 71.8%. Neerslag geen. Helder 3. Licht bew. 10; Bewolkt 11 uren.

VAART EN VLUCHT

Zaterdag: Hato: Vliegtuigen 15 in, 13 uit; Passagiers landend 117, vertrokken 93, doorgaand 137.

Zondag: Hato: Vliegtuigen 13 in, 12 uit; Passagiers landend 96, vertrokken 104; doorgaand 59.

Het K.L.M.-vliegtuig, dat Donderdag j.l. uit Amsterdam vertrok, landde Zaterdagmiddag om 15.00 uur op Curaçao. De machine, die Vrijdag van Curaçao vertrok, arriveerde Zaterdagavond om 19.00 uur te Amsterdam, terwijl het toestel, vertrokken Zaterdag van Curaçao, gisteravond om 19.24 uur te Amsterdam aankwam. Het K.L.M.-toestel, vertrokken gisteren van Amsterdam, landde hedenochtend om 02.30 uur op het Plesmanvliegveld.

AGENDA

WEST-END:
„Ride the man down"; 19.00 en 21.00 uur.

CINELANDIA:
„How to marry a millionaire" 19.00 en 21.15 uur

ROXY:
„Canzione di primavera", 19.00 en 21.00 uur

CARIBE:
„Act of love 20.00 uur.

ROYAL:
„Jobs and jals 20.00" uur

REX:
„Mi noche de bodas" 20.00 uur.

SUFFISANT-THEATER:
„Safari drumms". 20.00 uur

WIT GELE KRUIS:
De nachtdienst wordt waargenomen door zuster van Achtmaal, Nieuwindstraat 22a, tel 3773

APOTHEKEN:
De nachtdienst wordt waargenomen in *Otrabanda* door *Botica Brion*, Brionplein 29, tel: 3222; in *Punda* door *Botica Juliana*, *Julianaplein* 6, tel. 2400

Politieke activiteit op Bonaire

Kralendijk. — Zaterdagavond werd er op Bonaire een zeer druk bezochte openbare Vergadering van de gecombineerde partijen UNI en P.P.B. gehouden.

De vergadering welke op de speelplaats van de Fratersschool te Kralendijk werd gehouden, werd n.l. bijgewoond door naar schatting 800 personen. Ongeveer 500 mensen waren op de speelplaats aanwezig, terwijl er een kleine 300, meest vrouwen en kinderen, die de toegang tot het plein door de politie werd ontzegd, buiten naar de sprekers stonden te luisteren.

De heren L.D. Gerharts, A.E. (Sjon Boeboe) Booi spraken beiden 45 minuten lang. Het woord werd tevens gevoerd door de heren E.B. Sintiago en F. Soleano.

De K.V.P. had ook enige sprekers naar deze vergadering afgevaardigd zoals wij reeds in onze editie van Zaterdag meldden. Maar door motorstoring werd het K.L.M.-vliegtuig met de heren Pedro Maduro, S. Rigaud en Walter Booi tot tweemaal toe genoodzaakt naar Hato terug te keren.

Aan boord van hetzelfde vliegtuig waren ook de D.P.-ers C.D. Kroon en R. Beaujon, die door de D.P. waren afgevaardigd als toehoorders.

Het lijntoestel vertrok Zondagochtend met de D.P.-ers aan boord die een spreekbeurt te vervullen hadden op een vergadering die gisteravond door de partij-Abraham werd belegd.

Hulde en cadeaux

Nederhorst familie neemt afscheid van „ouwe getrouwe"

Willemstad. — Op Donderdag a.s. gaan de heer en mevrouw J.M. de Jager voor goed Curaçao verlaten om zich in Nederland te gaan vestigen. De heer De Jager zal dan, na eerst enige jaren in dienst van de C.P.I.M. geweest te zijn, en een korte onderbreking in Nederland, 17 jaar chef van de timmerwerkplaats achtereenvolgens van de „Bouw Mij. Nederhorst" en de Comb. Pletterij Nederhorst geweest zijn.

J.M. de Jager naar Nederland

Nadat reeds Donderdag j.l. bij de heer H.J. Nederhorst thuis voor de meest directe medewerkers met hun dames de gelegenheid was geweest om nog eenmaal van gedachten te wisselen met de heer en mevrouw de Jager, namen de directie en het personeel j.l. Zaterdag afscheid.

Voor deze gelegenheid was de spantenvloer van het scheepsbouwbedrijf op Parera ingericht tot een gezellige zaal.

De directeur der Combinatie, de heer H.J. Nederhorst memoreerde in een korte toespraak enkele bijzonderheden uit de loop der jaren, en zei o.a. dat nadat hij de „gebruiksaanwijzing" had begrepen hij de heer de Jager steeds meer was gaan waarderen tot hij welhaast onmisbaar werd. Het zal niet meevallen, voor welke opvolger dan ook, om de voetsporen van deze voorganger te volgen. Toevallig is dit de zoon en zo blijft de naam de Jager toch aan de timmerwinkel verbonden. Het deed de heer H.J. Nederhorst bijzonder veel genoegen om namens de gehele directie aan de heer de Jager een pensioenbrief te kunnen overhandigen. Tot zijn spijt waren de beide mededirecteuren de heren L.D. Nederhorst en L. Groeneveld in Amerika en hadden onmogelijk op tijd voor dit afscheid terug kunnen zijn.

De heer ir A.J. van Romondt bracht in herinnering het vele dat door de heer de Jager voor de Staalafdeling was verricht. Vaak moest dit onder hoogspanning gebeuren. Vooral als het werk aan schepen betrof die met spoed en met Zondag- en nachtwerk klaar moesten komen. De heer A.J. van Romondt dankte voor alle ijver en plichtsbetrachting en overhandigde als dank van de directie een cheque.

De bedrijfsleider van de Bouwafdeling de heer W. Muusze herinnerde in een geestige toespraak aan het feit dat de heer de Jager chef geweest was van een van de moeilijkste onderafdelingen, daar het timmerbedrijf gemeen bezit was van alle afdelingen, en soms dus van alle kanten tegelijk aan de heer de Jager was getrokken. Maar de heer Muusze kon zich niet herinneren dat iets ooit werkelijk te laat was geweest, ondanks vaak alle bedenkelijke gezichten.

De heer W. Muusze overhandigde met enkele toepasselijke woorden enige specifieke „Combinatie" geschenken met inscriptie als aandenken.

Namens het personeel sprak ten voor al het gebodene en voor de samenwerking gedurende deze tijd. De heer de Jager wist zeker, dat het afscheid zeer zwaar zou vallen en zijn hart gedeeltelijk in Curacao zou blijven. De data 23 en 25 September zouden altijd in zijn herinnering gegrift blijven.

Hierna bleef men nog enige tijd gezellig bijeen.

slotte de heer H.G.W. Altorf. Het was de heer Altorf opgevallen met hoeveel enthousiasme van alle zijden getracht was om het scheidende echtpaar een aandenken aan Curaçao mee te geven. Hij bood een kamferkist aan met een enveloppe om de vulling van deze kist te kopen.

De heer de Jager was zeer onder de indruk van alle verrassingen en dankte met enige woorden in de eerste plaats de Directie en verder al het personeel ook namens zijn vrouw

Culturele avond in La Casa Dominicana

Willemstad. — La Casa Dominicana vierde Zaterdagavond Santo Domingo's patroonfeest O.L.V. van Las Mercedes op plechtige wijze.

Pedro Fernandez Peix, voorzitter van de culturele afdeling van La Casa Dominicana, verzorgde het programma, geholpen door Rafael Augustin Peralta en Rafael Enrique Pichardo.

Pedro Fernandez Peix, vice-consul van de Republiek Santo Domingo, opende de avond en wees op de merkwaardige datum van 24 September. Ook heette hij allen welkom en dankte allen, die medegeholpen hebben om deze culturele avond te doen slagen.

Als eerste kwam de kleine Helen Hoyer van 11 jaar op het podium. Zij speelde op meesterlijke wijze „Trompeters Serenade" van F. Vlinder en ontving hiervoor een hartelijk applaus. Tweede was Rafael Enrique Pichardo, de bekende Papucho, die „El Duelo del Mayoral" voordroeg (Het duel van de Opzichter). De gezusters Heyer (Manuelita en Carmencita) met de guitaristen Orlando Coveia en Jesus Gonzalez Medina zongen aardige liederen. Cosmo Desmostenes Jimenez (12 jaar oud) speelde Minuet in G van Beethoven op de piano.

De talentvolle declamatrice Elba Isidora Medina van Santiago de los Caballeros droeg „A Solas" van Ismael Arceniegas voor. Heriberto Curiel Lopez kon niet optreden door een misverstand van de muzikanten onderling.

Wederom beklom Papucho Pichardo het toneel en droeg voor „Que nadie me conosca". De heer Luis Guillermo Puchi verscheen ook op het toneel en declameerde „Verdades Amargas" van Julio Flores en „El Overo".

Manuelita zong een solo „Maldito Amor", waarvoor zij een hartelijk applaus kreeg.

Daarna speelde de 11-jarige Helen Hoyer haar laatste nummer „Jacho Valse", opgedragen aan haar vader, Horacio Hoyer. Vervolgens kwam Elba Isidora Medina weer op de planken en oogstte wederom een applaus met „Penas Alegrias del Amor" van Rafael Leon. Rafael Enrique Pichardo droeg „El Bombero" voor. Ook Augustin Peralta werd op het toneel geroepen, die voordroeg „A mi Madre".

Cosme Desmostene Jimenez droeg zijn laatste piano-recital voor „El Organito" van Prof. Jacobus Palm op meesterlijke wijze (Sjon Coco is Jimenez pianoleraar).

Ongeveer half twaalf kwam er een einde aan het programma. Pedro Fernandez Peix verlangde voor iedere medewerker een applaus.

Wat gaat er gebeuren?

Voor de oplossing van de Parlementaire crisis, waarin de Antillen thans verkeren, door middel van abdicatie van het huidige kabinet heeft de Voorzitter van de Regeringsraad Dr. M.F. d. C. Gomez als voorwaarde gesteld een formeel votum van wantrouwen door de Staten aanvaard.

Het is bekend, dat de Regeringspartijen uit zich zelf niet meer in staat zijn het quorum te vormen dat nodig is voor een geldige Openbare Vergadering en dus voor het eventueel aannemen van een dergelijk votum. Zelfs met behulp van de twee leden der loyale oppositie, Mr I.C. Debrot en P. v.d. Hoeven, brengt men het niet verder dan elf.

Intussen blijft — althans theoretisch — de mogelijkheid bestaan dat de obstructieve oppositie — te weten de D.P.-P.P.A. groep en of Julio Abraham — quorum vormen en aldus een vergadering mogelijk maken.

Deze — theoretische — mogelijkheid is wel waard een ogenblik bekeken te worden want er zitten praktische kanten aan, die de — theoretische — mogelijkheid wel eens in een actualiteit konden doen veranderen.

Indien b.v. van avond de Statenvergadering door zou gaan, omdat genoemde oppositie mee quorum maakt en indien op dat moment alle leden aanwezig zijn (d.i. 18 omdat 4 plaatsen vacant zijn) dan ziet de verhouding er als volgt uit: negen vertegenwoordigers van regeringspartijen en negen van de oppositie.

In dit geval heeft de oppositie dus geen stemmen overwicht en is er dus geen enkele reden voor de obstructievoerders om het quorum te helpen vormen.

Doch mocht het voor het begin der vergadering vaststaan dat een of meer leden van de regeringspartijen niet aan de vergadering zullen deelnemen, of in ieder geval dat de oppositie de meerderheid zal hebben in de vergadering dan verandert de situatie totaal.

Normaal gesproken is de goedkeuring der geloofsbrieven van de vier nieuwe statenleden een punt dat als een der eerste op de agenda staat (onder Ingekomen Stukken).

Onder deze vier zijn er drie van de regeringspartijen en één van de K.V.P. (loyale oppositie). Zijn de geloofsbrieven eenmaal goedgekeurd dan kunnen de regeringspartijen voor volgende vergaderingen weer quorum vormen, omdat de verhouding zal zijn 12—10.

Indien de regeringspartijen daar hedenavond dus de kans voor zouden krijgen, zullen ze helpen de geloofsbrieven goed te keuren en vervolgens het quorum verbreken, voordat een votum van wantrouwen tegen de Regering in stemming kan worden gebracht.

Het is dus duidelijk, dat, indien de oppositie — hedenavond in de meerderheid zijnde — helpt het quorum te vormen, zij deze meerderheid op de allereerste plaats zou moeten gebruiken om een eventueel votum van wantrouwen voor alles voorrang te geven op de agenda.

Indien op dat moment de regeringspartijen het quorum niet verbreken, zal een votum van wantrouwen met meerderheid van stemmen aangenomen KUNNEN worden.

Wij schrijven KUNNEN met hoofdletters, want het is verre van zeker dat de oppositie bereid is, de gevolgen van een eventueel afstemmen der Regering te aanvaarden.

Wanneer de Regering, gelijk de brief van de K.V.P.-C.O.P. verzocht, uit zich zelf was heengegaan, dan had de opdracht om een nieuw zakenkabinet te vormen onmiddellijk kunnen gaan naar een niet politieke figuur, die natuurlijk het best in staat is een niet-politiek, zaken kabinet te vormen.

Indien echter een of meer partijen een votum van wantrouwen tegen de Regering voorstellen, hetgeen gevolgelijk wordt aangenomen, dan wil parlementair gebruik, dat vertegenwoordigers van die partij(-en) als formateur optreden. Dit zijn politieke figuren en dus het minst in staat tot formatie van een niet-politiek kabinet. Bovendien zitten wij thans midden in de verkiezings-campagne en het lijkt dus aannemelijk, dat geen der partijen lust zal gevoelen zich in een dergelijk avontuur te storten, gezien de verrassende en vaak onaangename complicaties, die zich daarbij kunnen voordoen.

Wij geloven, dat, toen Dr. d.C. Gomez de bal van het aftreden der Regeringsraad naar de Staten terugkaatste, hij deze laatste overweging wel degelijk voor de geest gehad heeft: hoe noodzakelijk het ook is, dat er op korte termijn een andere regering komt, de politieke partijen kunnen daar niet voor zorgen en als ze geen B. kunnen zeggen, zullen ze zich er ook wel voor wachten A. te zeggen.

Doch ondanks dit alles: in de Antilliaanse politiek is weinig onmogelijk en bovendien: we leven thans nu eenmaal in een tijd van de meest verrassende complicaties.

Wat hedenavond gebeuren gaat, kan slechts hedenavond leren.

GLOEILAMPEN voor de kamers van de wereld

Vijfenzeventig jaar geleden brandde in Menlo Park (V.S.) het eerste „electrische peertje." Edison stoorde zich niet aan de theorieën van zijn geleerde tijdgenoten

(Bijzondere correspondentie)

„Wij schreven — eens zien — 21 October 1879. Wij zaten te kijken en de lamp brandde maar, en hoe langer hij brandde, des te meer werden wij er door geboeid. Niemand van ons kon naar bed gaan. . . . Wij zaten er maar naar te kijken en onze angst ging langzamerhand over in een gejubel. Het duurde ongeveer vijfenveertig uur." Met deze eenvoudige woorden beschreef de man, die precies vijfenzeventig jaar geleden de wereld de eerste gloeilamp schonk, de geboorte van dit kunstlicht. Zijn naam was Thomas Alva Edison. Zijn oneindig geduld en zijn onuitputtelijke energie waren tenslotte met succes bekroond.

1 % inspiratie, 99 % transpiratie

Uit alle hoeken van zijn laboratorium in Menlo Park, veertig kilometer buiten New York, kwamen die 21ste October 1879 Edison's medewerkers aangelopen om het wonder met eigen ogen te aanschouwen. Toen de uren verstreken en de dunne draad in het luchtledige, peervormige glas even helder bleef schijnen als in de eerste minuten, sloegen de arbeiders elkaar enthousiast op de schouder.

Nadat de lamp meer dan veertig uur had gebrand, begon Edison het voltage op te voeren. Geheel in overeenstemming met zijn werkwijze, wilde hij zijn product tot het uiterste beproeven. De lichtsterkte van de lamp nam geleidelijk toe, totdat na enkele uren de stroom te sterk was geworden en de gloeidraad doorbrandde. Een nieuwe faze was begonnen, maar Edison had onomstotelijk bewezen, dat de mannen van de wetenschap ongelijk hadden, toen zij beweerden, dat een gloeilamp niet mogelijk was.

Edison was geen theoreticus. Hij stoorde zich niet aan de wetten en wegen, welke de wetenschap voor hem hadden ingeslagen en gevolgd. Met één procent inspiratie en negenennegentig procent transpiratie, zoals hij het zelf eens uitdrukte, bewees hij telkens opnieuw, dat vele wetenschappelijke theorieën van zijn dagen niet in overeenstemming waren met de praktijk.

Wanneer hij een theoreticus was geweest, die zich had tevredengesteld met het hoe en waarom der dingen, zou de wereld er op het ogenblik wellicht heel anders uitzien. Dan zouden wij misschien niet in het bezit zijn van een electromotor, radio, televisie en radar. Dan zouden onze steden en woningen waarschijnlijk nog zijn verlicht door gas, en zou een man als Henri Ford nooit in staat zijn geweest zijn fantastische plannen te realiseren. Weinigen beschikten over een taaier uithoudingsvermogen om een eenmaal opgevat plan te verwezenlijken, dan de „tovenaar van Menlo Park", de man, die zonder schroom wetenschappelijke theorieën durfde aan te tasten.

Edison verlicht de wereld

De eminente Engelse natuurkundige Tyndall was één van de vooraanstaande geleerden uit het midden van de vorige eeuw, die hadden beweerd, dat een electrische gloeilamp een ongerijmdheid was, omdat hiervoor de electrische stroom moest worden onderverdeeld. Toen Edison deze uitspraak ter ore kwam, besloot hij de theoretici in het ongelijk te stellen.

Op dat ogenblik had Edison, nauwelijks dertig jaar oud, reeds meer dan honderdtwintig patenten op zijn naam staan, waarvan het merendeel betrekking had op de verbetering en de ontwikkeling van de telegraaf. Hij was uitgelachen en voor gek versleten, toen hij de mening verkondigde, dat het mogelijk was, om via een draad twee boodschappen tegelijkertijd te sturen. Doch de praktijk had bewezen, dat hij gelijk had.

Door een toeval had hij de phonograaf ontdekt, waarmee het mogelijk was de menselijke stem en muziek vast te leggen en ontelbare malen mechanisch te herhalen. Maar alle andere uitvindingen had hij met veel geduld tot stand gebracht.

In 1878 begon hij te werken aan de uitvinding van de gloeilamp. Zoals gewoonlijk stelde hij zich eerst terdege op de hoogte van wat anderen op dit punt hadden bereikt. Het lag in zijn bedoeling een draad te vinden, die gedurende geruime tijd, zonder te smelten kon gloeien en zodoende een helder licht kon verspreiden.

Op dat ogenblik beschikte men reeds over een booglamp, waarbij twee koolspitsen gloeiend gemaakt werden en licht verspreidden. Ook kende men een lamp, waarbij gebruik werd gemaakt van stukjes platina, die gingen gloeien, wanneer er stroom doorheen ging. Maar deze beide verlichtingsmethoden waren voor dagelijks gebruik te kostbaar en te omslachtig.

Tijdens zijn eerste proeven ontdekte Edison, dat platina, wanneer het in een luchtledige ruimte aan het gloeien werd gebracht, een veel helderder licht uitstraalde, dan wanneer het aan de buitenlucht was blootgesteld. Hij riep derhalve de hulp in van een glasblazer, die met veel moeite een peer blies, welke hij afsloot, terwijl zij nog met de luchtpomp was verbonden. De toen bereikte resultaten bewezen, dat de luchtledigheids-theorie van Edison juist was. Platina was evenwel te duur om er een dagelijks gebruiksvoorwerp van te maken, zodat de uitvinder andere metalen beproefde en stelselmatig wederom verwierp. Hij nam proeven met rhodium, ruthenium, titanium, zirconium en barium, maar al deze metalen gebruikten te veel stroom om een economisch verantwoord product tot stand te kunnen brengen.

Gas-aandelen dalen

Intussen drongen geruchten over de experimenten, welke Edison in Menlo Park ondernam door tot de buitenwereld. Het gevolg was, dat de gas-aandelen op de beurs instortten.

Men meende — ietwat voorbarig — dat het einde van het gas-tijdperk was aangebroken en dat electrische verlichting spoedig de plaats van de gaslampen zou gaan innemen.

Edison had evenwel voor zijn proeven geruime tijd nodig. Intussen bedacht de geniale uitvinder niet alleen op welke wijze een gloeilamp moest ontstaan, doch ook, hoe men op een gemakkelijke manier electrische stroom kon opwekken; hoe men deze stroom door het omdraaien van een schakelaar kon onderbreken; hoe men de hoeveelheid stroom, welke men gebruikte, kon meten en hoe men kon voorkomen, dat brand zou ontstaan, indien er iets met de electrische leidingen fout zou gaan.

Toen hij met de gelden, welke hem door de pas opgerichte Edison Electric Light Co. beschikbaar waren gesteld, reeds een dynamo, een electriciteitsmeter, een schakelaar en zekeringen had uitgevonden, was de gloeilamp nog steeds verre van verwezenlijkt. Met veel moeite slaagde hij er in de ongeduldige aandeelhouders tot een nieuwe investering te bewegen en vijftigduizend dollar van hen los te krijgen.

Op een avond, terwijl hij in zijn laboratorium aan het werk was, kreeg hij een geniale inval. Wanneer de dikke koolspitsen het niet konden volhouden, waarom niet een proef genomen met een verkoolde vezel? Edison gaf aan zijn medewerkers opdracht katoenen draadjes met koolstof te behandelen. Het

(Vervolg elders in dit blad)

Drie mannen, die het aangezicht van de wereld veranderden; van links naar rechts: Henry Ford, de auto-bouwer, Thomas A. Edison, de geniale uitvinder van de gloeilamp en de phonograaf, en Harvey Firestone, de beroemde fabrikant van rubberbanden.

Bestuurshervormingen in Jamaica

Kingston. — In een verslag van de grondwetscommissie van het Huis van Afgevaardigden van Jamaica wordt aanbevolen het systeem van drie ambtenarenleden van de Regeringsraad en de gouverneur als ambtshalve lid en voorzitter af te schaffen.

Voorts wordt aanbevolen, dat de eerste minister of zijn waarnemer als voorzitter van de raadsvergadering optreedt en in plaats van de huidige acht ministers tien bewindslieden worden benoemd. De beide nieuwe departementen zouden dan zijn van justitie en van binnenlandse zaken.

Het rapport is ondertekend door Donald Sangster, voorzitter, en alle andere leden van de commissie, o.w. William Bustamante, de eerste minister, en Norman Manley, de leider van de Nationale Volkspartij (socialistische oppositie).

De huidige grondwet van Jamaica dateert pas van Mei 1953, toen voor het eerst bepaald werd, dat de Regeringsraad op een gekozen meerderheid moet steunen.

Vorstelijke verloving

Merlinge. — Prinses Maria Pia van Italië en prins Alexander van Joegoslavië hebben hun verloving openbaar gemaakt. Zij poseerden voor fotografen voor het prachtige huis van exkoningin Marie José van Italië, de moeder van de aanstaande bruid, die te Merlinge in Zwitserland woont. Het vorstelijk paar leerde elkaar kennen aan boord van het Griekse koninklijke jacht „Agamomnon" de vorige maand.

De huwelijksvoltrekking zal vermoedelijk in het komende najaar plaats vinden te Cascais in Portugal, waar ex-koning Umberto, woont.

Avonturen van PILOOT STORM

625. Piloot Storm stond enige tijd na te denken op de commandobrug en opeens begon hij te lachen. „Wat een uilskuiken ben ik ook!

Natuurlijk, we varen racht naar een gloednieuwe pool-duikbootbasis.

Ik herinner mij, in Schotland een tijdschriftartikel gelezen te hebben over zoiets. En ook over de vliegvelden, die de U.S. bezig zijn aan te leggen op enkele reusachtige ijseilanden, die in de onmiddellijke omgeving van de pool met de stroom om het uiterste „noordpunt" heendrijven!"

Maar commondant Roberts volhardde in zijn geheimzinnige houding en trok kwasie onwetend de dik-ingepakte schouders op.

„Geen commentaar" mompelde hij. Doch Arend wist al genoeg!

De duikboot, die nogsteeds aan de oppervlakte voer, geraakte langzamerhand steeds meer in het pakijs. Dreunend spatte de grote plakken ijs aan gruzel tegen de scherpe boeg. Toen het ijs te dik werd, lie Roberts een soort sproeimachine op het dek in werking stellen, die door een uranium-motor werd gedreven en met een enorme hittestraal het schip door de ijslaag „bdandde". De Hollanders kwamen niet uitgekeken op die „wonderschuit". maar toch was Arend blij, toen hij met Sandra in een der vliegboten moest voor een verkenningsvluchtje met cantain Kelly.

Braziliё biedt goede toekomst voor katholieke emigranten

Leider van Faciënda Holandra naar Holland voor overleg met regering

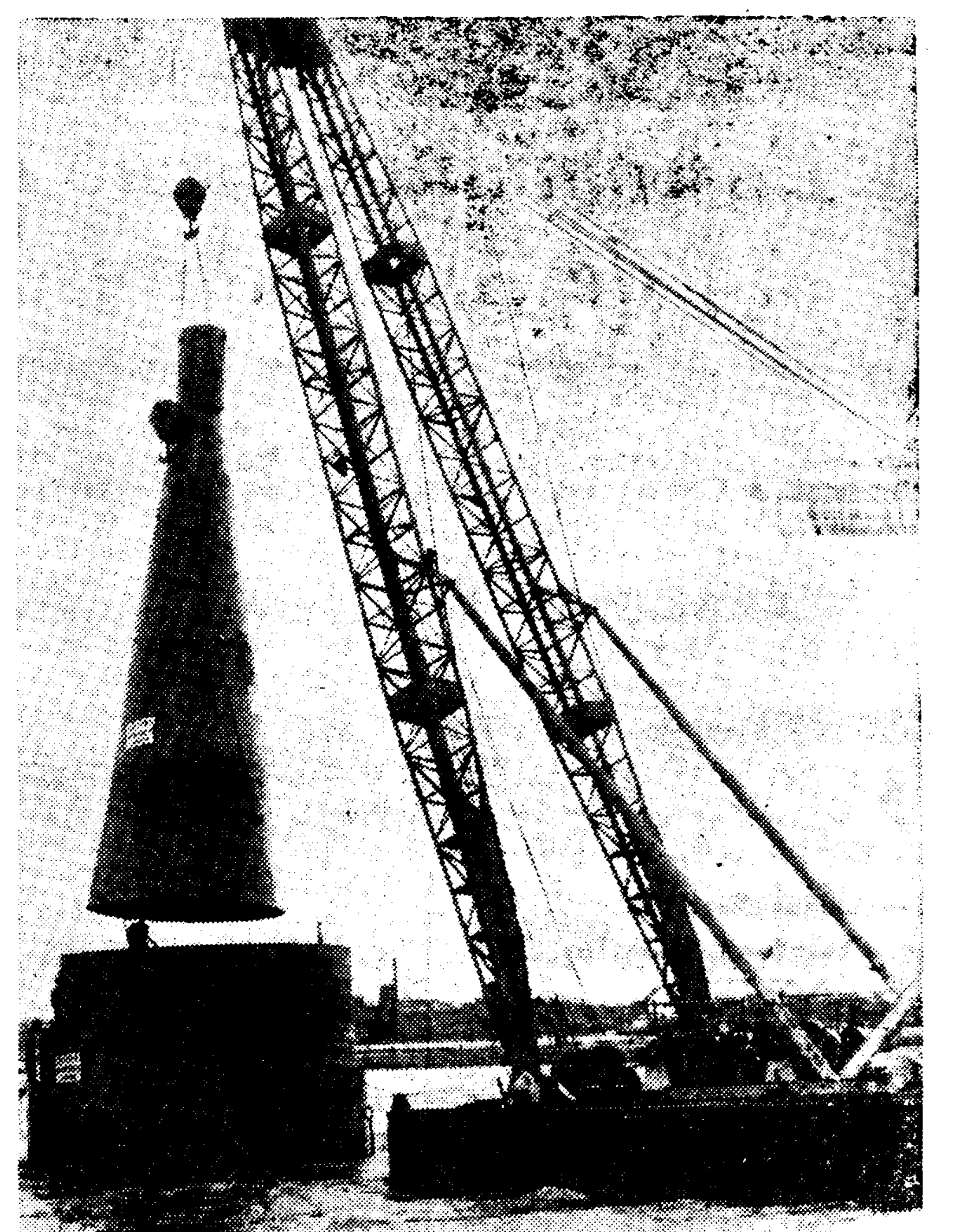
(Van onze correspondent in Nederland)

„Brazilië biedt rijke mogelijkheden en een goede toekomst voor Katholieke emigranten uit Nederland". Dit verklaarde de heer C. J. J. Hogenboom, leider van de coöperatieve nederzetting van Nederlandse boeren de Facienda Holandra bij Campinas in de Braziliaanse staat Sao Paolo. De heer Hogenboom is per vliegtuig naar Nederland gekomen om aan het Katholieke Internationale Migratiecongres te Breda deel te nemen. Hij zal veertien dagen in ons land blijven om met de regering en met de Katholieke Emigratiestichting overleg te plegen hoe nieuwe emigratie naar Brazilië te stimuleren.

Tijdens een interview met het KNP wees de heer Hogenboom er op, dat momenteel de boer, die zich in Brazilië wil vestigen, een behoorlijk beginkapitaal moet bezitten. De vestiging daarginds is niet goedkoop. Er zijn echter plannen in voorbereiding, waardoor ook jonge boeren zonder geld in Brazilië een kans op een veelbelovende toekomst hebben.

De heer Hogenboom constateerde met trots, dat de Nederlandse nederzetting, die onder de naam Holandra in geheel Brazilië bekendheid geniet, in Rome beschouwd wordt als een voorbeeld van goed Katholiek emigratiewerk en dat de honderd Nederlandse gezinnen, die er een bedrijf hebben, zich in de nieuwe omgeving uitstekend thuis voelen.

De opneming der Nederlanders in de Braziliaanse samenleving gaat langs wegen van geleidelijkheid. Dat men in kolonie-verband werkt, betekent zeker niet, dat men de Nederlandse gemeenschap van invloeden van buitenaf wil vrijhouden. Braziliaanse arbeiders met hun gezinnen vinden op de Facienda een onderkomen. Om practische redenen zijn er twee lagere scholen, die ook door de Brazilianen worden bezocht. Dat het onderwijs in het Portugees wordt gegeven is tevens opzet van de Facienda teneinde iedere isolatie te vermijden. Van de andere kant wordt het ingroeien van de Nederlandse gemeenschap in de Braziliaanse samenleving niet geforceerd. Dit moet zich langs natuurlijke weg voltrekken. Behalve lager onderwijs, wordt er ook huishoudonderwijs gegeven. Bovendien geven avondcursussen aan volwassenen gelegenheid zich te ontwikkelen op breder cultureel terrein. Er zijn verder ook toneelclubs. Pater Verberne, pastoor van de Nederlands-Braziliaanse parochie, heeft een jeugdwerk gecreëerd, dat aangepast is aan omstandigheden van land en streek. Het feit, dat zaken als deze voorwerp van ernstige studie op de Facienda zijn, betekent, dat het experimentele stadium voorbij is en dat thans de tijd van consolidering is aangebroken.

De pogingen om de goudschat van het in de eerste wereldoorlog nabij de Waddeneilanden getorpedeerde schip, de Renate Leonhard te bergen nemen steeds vastere vormen aan. Een van die „vastere vormen" is zeker wel de enorme bergingskoker die hier met behulp van een zware kraan wordt neergelaten. Ongetwijfeld zal het verder verloop van deze moderne „gouddelverij" wel in het brandpunt van de Nederlandse dagbladpers staan. Ook de Fiscus zal wel met belangstelling naar de resultaten informeren.

Val van Niagara-waterval!

Niagara Falls. — De 29-jarige Elmer Williams werd in de buurt van de Niagara-waterval door twee mannen aangevallen en op het hoofd geslagen. Hij viel omlaag, doch had het geluk op een uitstekende rotsrand, ruim dertig meter boven het kolkende water, te belanden. Hij heeft het, met een gebroken enkel, hierop zes uur uitgehouden, waarna hij door brandweerlieden, die aan een touw een mand omlaag lieten, uit zijn hachelijke positie werd bevrijd.

Persvrijheid en heldendom

Buenos Aires. — De politie heeft de uitreiking van een onderscheiding aan de voormalige eigenaar van het ochtendblad „El Intransigente" te Salta, David Michel Torino, die Maandag zou plaats vinden, verboden. De politie weigerde haar toestemming op grond van „openbare rust".

Michel Torino verloor zijn krant door een civiel geding en een proces wegens belediging, die beide in elkaar grepen. Hij zou door de president van het Amerikaanse persgenootschap, Miguel Lanz Duret van Mexico, worden onderscheiden als „held van de persvrijheid".

Automatische naturalisatie in Argentinië?

Buenos Aires. — Volgens een wetsvoorstel inzake de naturalisatie van vreemdelingen, dat door de Senaat aanvaard en doorgezonden is naar de Kamer, zullen vreemdelingen automatisch-genaturaliseerd worden, als zij meer dan vijf jaar in Argentinië woonachtig zijn, tenzij zij formeel verklaren hun oorspronkelijke nationaliteit te willen behouden. In ieder geval zullen zij voor een commissie moeten verschijnen. Volgens een statistiek zijn op een globaal totaal inwoners van 18.742.000 meer dan 2.800.000 buiten Argentinië geboren en naar verhouding kreeg slechts een gering aantal van hen de Argentijnse nationaliteit.

Beperkte vrijheid voor Bourguiba

Parijs. — Habib Bourguiba, de verbannen leider van de nationalistische nieuwe-grondwetspartij in Tunesië, heeft toestemming gekregen om zich vrij door geheel Frankrijk te bewegen, behalve in de departementen Seine en Seine-Et-Oise (het gebied van Parijs). Hij mag echter niet naar het buitenland gaan of naar Tunesië terugkeren.

Bourguiba heeft tot dusver in een villa bij Parijs, die hij niet mocht verlaten, verblijf gehouden.

De „bevrijding van Formosa"

Peking riskeert niets

Londen. — De eis van Tsjoe En-lai de Chinese communistische premier voor de „bevrijding" van Formosa — zo seint Reuters correspondent Stanley Priddle vandaag uit Londen — wordt in diplomatieke kringen opgevat als onderdeel van een propaganda-campagne met zowel buiten- als binnenlandse oogmerken. Deze campagne voor de overdracht van Formosa aan de regering van Peking werd reeds de vorige maand ingezet en wordt niet beschouwd als een voorbode van een communistische invasie van het eiland.

Men oordeelt het uitermate onwaarschijnlijk, dat communistisch China het uitbreken van een totale oorlog met de Verenigde Staten, hetgeen een dergelijk avontuur zou meebrengen zou willen riskeren.

Maar de kwestie verschaft een voordelige manier om de Verenigde Staten te vervreemden van die bondgenoten die het niet op alle punten eens zijn met het beleid van Washington. Sommige diplomatieke waarnemers te Londen zijn van mening, dat president Eisenhower de Chinese communisten een beter werktuig in handen heeft gegeven om deze meningsverschillen uit te buiten, toen hij afzag van Trumans politiek om het eiland te „neutraliseren".

Ingevolge de nieuwe Amerikaanse politiek heeft de Zevende vloot alleen opdracht een communistische invasie van Formosa te verhinderen en niet om een Chinese nationalistische aanval op het vasteland tegen te gaan.

De campagne van Peking richt zich niet alleen op drijven van een wig tussen de Verenigde Staten en hun bondgenoten, maar ook op het overtuigen van de Aziaten, dat de steun van Washington aan Tsjiang Kai-sjek het bewijs levert, dat Amerika imperialistische oogmerken op het vasteland heeft.

Edinburgh. — Zes kinderen van één tot zeven zijn omgekomen, toen een houten huis te Loanhead, acht kilometer van Edinburgh, afbrandde.

In het zand van MARS

door ARTHUR C. CLARKE

(Vert. door F. van Oldenburg Ermke)

„Natuurlijk", zei Irene. „Vreselijk ongerust. Ik kon geen oog dichtdoen uit angst om jou".

„Nu het goed is afgelopen, vond je die angst van je natuurlijk vreselijk overdreven?"

„Misschien wel, maar het doet me er op de een of andere manier aan denken, dat je over een maand weer weg zult zijn. O, Jimmy, wat moeten we dan doen?"

Een diepe wanhoop maakte zich van de beide gelieven meester. Jimmy had zich eerst heel opgewekt gevoeld, maar zijn gezicht stond nu erg somber. Hij zou niet kunnen ontkomen aan de bittere werkelijkheid: de Ares zou Deimos over nog geen vier weken verlaten, en het zou misschien wel jaren duren, voordat hij weer een kans kreeg om naar Mars te gaan. Het was een vooruitzicht, dat te verschrikkelijk voor woorden was.

„Ik kan onmogelijk op Mars blijven, zelfs als ze me daar toestemming toe geven", zei Jimmy. „Ik heb geen behoorlijk bestaan, voordat ik mijn diploma heb, en ik heb nog twee jaar practisch werk èn een tocht naar Venus voor de boeg! Er is maar één mogelijkheid".

Irene leefde op; haar ogen tintelden; toen werd ze weer somber.

„O, daar hebben we het immers al over gehad. Dat vindt Vader vast niet goed?"

„Maar het kan geen kwaad om het eens te proberen. Ik ga naar Martin om hem eens te polsen".

„Meneer Gibson? Zou hij dat voor ons willen doen?"

„Daar ben ik zeker van. Hij zal zeker alles doen om je vader te overtuigen".

„Waarom zou hij zich druk over ons maken?"

„O, hij mag me graag", zei Jimmy met luchtige zelfverzekerdheid. „Ik ben er zeker van, dat hij het met ons eens zal zijn. Het is verkeerd, dat je maar altijd hier op Mars zoudt blijven zonder ooit iets van de aarde te zien. Parijs—New York—Londen, werkelijk, je hebt niet geleefd, wanneer je daar nooit geweest bent. Weet je, wat ik vind?"

„Ja, wat?"

„Dat je vader wel een beetje egoïstisch is, door je hier te houden".

Irene trok even een pruilmondje. Ze hield veel van haar vader en haar eerste opwelling was om hem met alle nadruk te verdedigen. Maar ze werd nu heen en weer geslingerd tussen trouw aan de ene en trouw aan de andere kant, hoewel er geen twijfel mogelijk was, wie het bij haar op den duur zou winnen.

„Natuurlijk", zei Jimmy, die besefte, misschien wat te ver gegaan te zijn, „natuurlijk weet ik heel goed, dat hij inderdaad het beste met je voor heeft, maar hij heeft te veel zorgen aan zijn hoofd. Hij is waarschijnlijk vergeten, wat de aarde is en wat zij waard is, en beseft niet, wat jij mist! Neen, je moet hier weg komen, voordat het te laat is".

Irene wist nog niet of ze boos moest zijn of het tegendeel. Toen kwam haar gevoel voor humor, dat zoveel actiever was dan bij Jimmy, haar te hulp.

„Ik ben er zeker van, dat als we op de aarde waren en jij moest terug naar Mars, dat je dan even gemakkelijk bewijzen zoudt, dat ik je daarheen moest volgen!"

Jimmy scheen een beetje op z'n tenen getrapt, maar besefte toen, dat het heus niet haar bedoeling was, hem uit te lachen.

„Afgesproken dan", zei hij. „Ik zal met Martin spreken, zo gauw ik hem zie — en hem vragen om je vader te bewerken. Laten we, totdat het zover is, die hele geschiedenis maar weer vergeten, vindt je niet?"

Ze slaagden er bijna volkomen in.

* * *

Het kleine amphitheater in de heuvels boven Port Lowell was nog precies zoals Gibson het zich herinnerde, behalve dan dat het malse groen van de weelderig groeiende planten een tikje donkerder was geworden, als had het reeds de eerste waarschuwing ontvangen van de herfst, hoe veraf die nog mocht zijn.

„Toen ik hier de eerste keer was," zei Gibson droogjes, „kreeg ik te horen, dat we niet binnen konden, als we niet eerst gedesinfecteerd waren."

„Een kleine overdrijving om ongewenste bezoekers af te schrikken," antwoordde Hadfield onbewogen. De buitendeur had zich op een signaal van hem geopend, en ze zetten vlug hun maskers af. „Vroeger namen we van dergelijke voorzorgsmaatregelen, maar ze zijn niet langer noodzakelijk."

De binnendeur schoof open en ze kwamen in het binnenste van de koepel. Een man, die de witte jas van de wetenschappelijke werker droeg — de volkomen witte jas van de zeer hoog geplaatste wetenschappelijke werker —, stond hen op te wachten.

„Hallo, Baines," zei Hadfield. „Gibson — dit is professor Baines. — Ik veronderstel, dat de heren elkaar althans van naam kennen."

Er werden handen geschud. Baines was, zoals Gibson wist, een van 's werelds grootste deskundigen op het gebied van de voortplanting van plantaardige gewassen. Hij had voor een jaar of twee gelezen, dat hij naar Mars was gegaan om daar de flora te bestuderen.

„Zo, dus u bent de man, die onlangs de Oxyfera ontdekte," zei Baines een weinig dromerig. Hij was een grote, stevige kerel met iets verstrooids en afwezigs over zich, dat vreemd contrasteerde met zijn massieve gestalte en vastberaden gelaatstrekken.

„Is dat de naam, die u er aan geeft?" vroeg Gibson. „Wel, ik dacht, dat ik die ontdekte, maar nu begin ik er toch aan te twijfelen."

„U hebt ongetwijfeld iets even belangrijks ontdekt," haastte Hadfield zich hem gerust te stellen. „Maar Baines interesseert zich niet voor dieren, dus het heeft weinig zin om met hem over je geliefde Mars-beesten te beginnen."

Ze stonden te praten tussen lage, voorlopig aangebrachte wanden, beschotten, die, zoals Gibson zag, de koepel verdeelden in talrijke vertrekken en gangen. De hele ruimte zag eruit als was ze in allerijl opgetrokken. Ze kwamen langs prachtige, wetenschappelijke apparaten, die op ruwhouten pakkisten gemonteerd waren, en overal kreeg men de indruk, als was men gejaagd aan het improviseren geslagen. Toch waren er, vreemd genoeg, maar heel weinig mensen aan het werk. Gibson meende op te merken, dat de taak, die men zich gesteld had (welke dat dan ook mocht zijn), nu ten einde was gebracht en dat men het nu wel met een minimum aan personeel afkon.

(Wordt vervolgd).

Tussen neus en lippen

Wat is de communistische partij?

Volgens radio Moskou: een strijdende, actief denkende en handelende organisatie, die leeft met intensiteit, al het oude verwoest en nieuwe dingen schept." Geen wonder, dat het individu er niet meer individueel mag denken en handelen en wordt verwoest, indien het dit toch tracht te doen.

Ongelukje

In Modena flitsten plotseling de woorden „Viva il Duce" over het witte doek van een donkere bioscoop. Het woedende publiek wilde de operateur te lijf, maar de politie nam hem in bescherming. De man verklaarde, dat de journaalfilm, die hij aan het draaien was, brak. Hij had toen gauw een stukje film gepakt om de stukken aan elkaar te lijmen. Het bleek een stukje uit een oude film uit de tijd van Mussolini's bewind te zijn geweest.

Voor Old Engeland

Onlangs arriveerden 25 Japanse zakenlieden en een vrouw op het vliegveld bij Londen. Zij verklaarden aan de pers, dat zij een reis om de wereld maken met het doel ideeën op te doen. „Er is voor ons echter niets van belang in Groot-Brittannië", zeiden zij minzaam glimlachend en vertrokken binnen tweemaal 24 uur naar de Verenigde Staten.

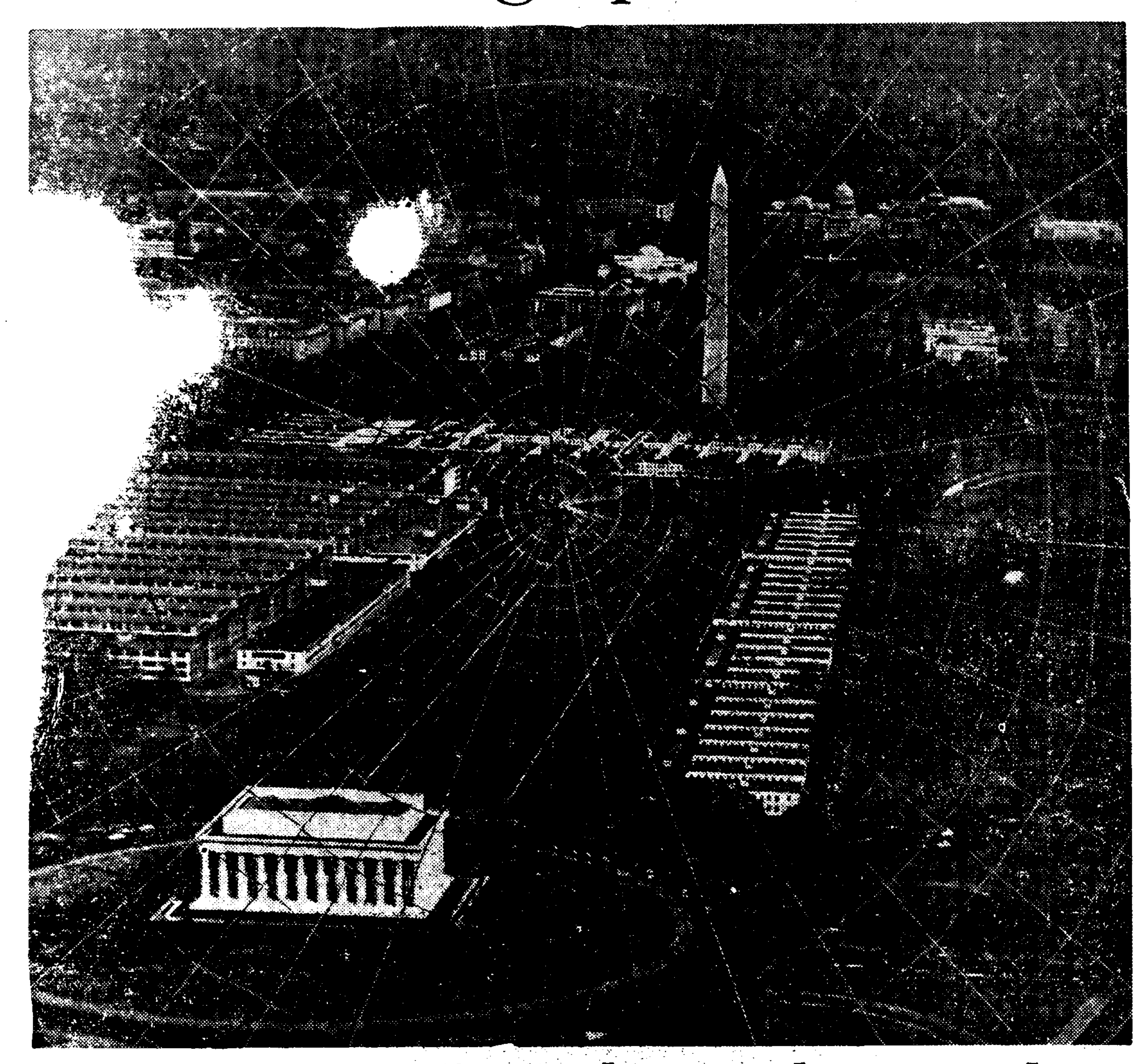
Belgisch Parlement gezuiverd

Toen verleden week de Belgische volksvertegenwoordigers hun heiligdom in de Wetstraat te Brussel betraden, werden zij opgewacht door opgewonden boden, die met een tremolo van ontzetting in de stem, vroegen: „Weet u het al? Er is een invasie van vlooien in het parlement." De Kamerleden en Senatoren verklaarden echter koelbloedig wel eens voor hetere vuren te hebben gestaan en begaven zich onverschrokken naar de vergaderzaal. Op weg daarheen informeerden zij toch even bij de quaestuur, wat de oorzaak van het drieste oprukken der onaangename insecten was en welke maatregelen er tegen genomen zouden worden. Frans van Cauwelaert, de president van de Kamer, toonde zich niet in het minst bevreesd en zei, dat dat hij met zijn voorzittershamer zeker aan iedere noodtoestand het hoofd zou kunnen bieden. De volksvertegenwoordigers vernamen, dat de vlooienbataljons zich uit de kelder, toen deze gewit werd, in beweging hadden gezet om een offensief te openen in de richting van de vergaderzaal van Kamer en Senaat. De boden hadden onmiddellijk en niet zonder succes met geïmproviseerde middelen hun élan weten te stuiten, maar er moest toch een Brusselse ontsmettingsfirma aan te pas komen om hen met het bekende D.D.T. volledig buiten gevecht te stellen.

Fazant

Mevrouw Lindell in Milbank (U.S.A.) zou een fazant gaan plukken, die haar man van de jacht had meegebracht. Maar bij de eerste handgreep om het beestje panklaar te maken, bleek het als jilletje nog te leven en wel zó, dat het klapwiekend door het venster de vrijheid boven de braadpan verkoos

Een WEB gesponnen over WASHINGTON

De communistische ondergrondse in de Amerikaanse hoofdstad

Lenin heeft eens verklaard dat het voor iedere communistische partij absoluut noodzakelijk is systematisch legaal met illegaal werk te combineren. En bij een andere gelegenheid heeft hij gezegd, dat iedere partij naast een wettige organisatie een geheim apparaat moet scheppen. Die instructie is ook opgevolgd door de communistische partij in de Verenigde Staten, en toen deze partij onlangs door de Amerikaanse regering werd verboden was er altijd nog een rode ondergrondse om de plannen van Moskou uit te voeren. De Amerikaan James Burnham heeft zojuist een leerzaam boek geschreven over „The Web of Subversion", het web dat gesponnen werd door lieden die de staat omver wilden werpen. En zijn beschrijving maakt een bijzonder betrouwbare indruk. Burnham's betoog steunt vooral op documenten van die Congres-commissies die zich met de bestrijding van het communisme in de V.S. hebben bezig gehouden. Speciaal schrijft hij over de dertiger en veertiger jaren, omdat over deze periode het meest bekend is geworden. Maar ook het heden betrekt hij in zijn uiteenzetting.

Om zijn lezers nog eens duidelijk te maken dat een communist in de V.S. nooit trouw kan zijn aan zijn eigen land, citeert hij een uitspraak van Vishinsky uit 1948: „De ware internationalist steunt en verdedigt met alle middelen de USSR. Dat is de heilige plicht van ieder eerlijk mens waar ook ter wereld. Het is niet slechts de taak van de burgers van de Sovjet-Unie."

Misbruik van het „Fifth Amendment"

Het Kremlin tracht al jaren de organen van het Amerikaanse gouvernement te infiltreren en deze pogingen hebben herhaaldelijk succes gehad. Deze ondermijnende activiteiten kan men in drie groepen verdelen: 1) Er is door communisten spionnage bedreven. Belangrijke geheimen zijn uitgeleverd aan de Russische geheime dienst. 2) Andere communisten hebben zich toegelegd op het beïnvloeden van de regeringspolitiek in een voor Rusland gunstige zin. 3) En tenslotte waren er die het regeringsbeleid ondermijnden. Bijvoorbeeld door militaire sabotage of door het doen verdwijnen van stukken uit geheime archieven, hetgeen men „administratieve sabotage" zou kunnen noemen.

Ongeveer tussen 1930 en 1950 werd er een onzichtbaar web gesponnen over Washington, verklaart Burnham in het begin van zijn boek. En hij vertelt verder dat de onderling verbonden draden zich uitstrekten tot bijna ieder ministerie en zelfs tot het Witte Huis, d.w.z. tot medewerkers van de presidenten Roosevelt en Truman.

Pas zes jaar geleden, in de zomer van 1948, heeft het Amerikaanse volk voor het eerst kennis genomen van de ondergrondse. Dit gebeurde toen twee voormalige communisten, die zich bekeerd hadden, aan de Commissie voor Onamerikaanse activiteiten van het Huis van Afgevaardigden vertelden van hun ervaringen. En hun verklaringen kwamen overeen met de waarheid, zo is sindsdien uit vergelijking met ander bewijsmateriaal gebleken. Het waren de koeriers Elizabeth Bentley en David Whittaker Chambers. De som van hun getuigenissen heeft een onheilspellend beeld opgeleverd van „the web of subversion" in de hoofdstad van de V.S.

De communisten hebben in de laatste decennia voortdurend hun tactiek gewijzigd. In de periode van de depressie, in de dertiger jaren, concentreerden zij hun aandacht op de economische regeringsorganen.

Men vindt hen in die tijd in het Nationale Onderzoekingsproject, een bureau ter bestrijding van de werkloosheid, en in het Departement voor Agrarische Aanpassing. Onder de tweede wereldoorlog wisten zij sleutelposities te bemachtigen in instellingen als de Raad voor Economische Oorlogvoering en het Bureau voor Strategische Diensten. In '44 en '45 drongen communisten het ministerie van Buitenlandse Zaken binnen, en vervolgens kwamen zij in internationale organisaties als het V.N. Bureau voor hulpverlening, de UNRRA, en in de V.N. zelf. Intussen hadden zij toegang weten te verkrijgen tot de Amerikaanse centra voor atoomonderzoek, zoals bijvoorbeeld uit het proces van de Rosenbergs is gebleken. James Burnham zet in zijn boek uitvoerig uiteen hoe dit alles kon plaats vinden en hoe men uit latere onderzoekingen belangrijke delen der netwerken heeft kunnen reconstrueren.

„Ik weiger...."

Bij de verhoren door de verschillende Congres-commissies werden de onderzoekers overigens in hun werk belemmerd, doordat de ondervraagden herhaaldelijk hun toevlucht namen tot een eigenaardige bepaling in de Amerikaanse wetgeving. De constitutie van de V.S. is namelijk lang geleden voorzien van een aanhangsel dat het Vijfde Amendement genoemd wordt. Dit stelt vast dat in een strafrechtelijke zaak niemand gedwongen kan worden tegen zich zelf te getuigen. Het voorschrift dateert uit de tijd toen gevangenen nog met martelingen tot bekentenissen werden geprest. Het „Fifth Amendment" is echter de laatste jaren ook te pas gebracht door personen die door organen van de Amerikaanse volksvertegenwoordiging verhoord werden. En hier heeft het tot ontaarding geleid, vooral omdat de „getuigen", dat wil zeggen de verdachten, er vaak niet alleen zich zelf, maar ook hun medeplichtigen, mee trachten te dekken. Het „Fifth Amendment" staat iemand die onder ede moet getuigen toe, de volgende zin te gebruiken: „Ik weiger antwoord te geven op deze vraag op grond van het feit dat het antwoord bezwarend voor me zou kunnen zijn." Als men de letterlijke verslagen leest van de verhoren door de Congres-commissies komt men deze formule voortdurend tegen. Het „Fifth Amendment" duikt steeds op als er geïnformeerd wordt naar het lidmaatschap van de communistische partij of naar de vrienden en relaties van de „getuige". De lezer der verslagen kan overigens vaak gemakkelijk zijn conclusie trekken uit deze „Fifth Amendment"-tactiek, en in vele gevallen betekent de lange volzin niets anders dan het woord: „Ja."

Nathan Silvermaster

De interessantse figuur uit de ondergrondse die door Burnham beschreven wordt, is ongetwijfeld Nathan Gregory Silvermaster, die een hoge positie had in het ministerie van Financiën toen hij in 1946 ontslag nam.

In 1948 heeft Elizabeth Bentley voor de Commissie voor Onamerikaanse Activiteiten van het Huis van Afgevaardigden verteld hoe zij indertijd van Silvermaster foto-copieën van militaire documenten ontving. Het waren stukken over de productie van vliegtuigen, over de ligging van vliegtuigfabrieken, en zelfs inlichtingen over het juiste tijdstip van D-day. In de kelder van Silvermaster's huis bevond zich een apparatuur waarmee de papieren gefotografeerd werden. Elizabeth Bentley stopte de ontvangen foto's in haar boodschappentas, of ze verborg het materiaal in haar breiwerk. Silvermaster gaf haar bij deze gelegenheden ook de partijcontributie van de leden van zijn cel. Elizabeth Bentley bezorgde hem op haar beurt Amerikaanse en Russische literatuur, alsmede verzoeken van Sovjet-zijde om bepaalde informaties.

Silvermaster was oorspronkelijk Rus van nationaliteit. Hij werd in 1898 te Odessa geboren. Via Shanghai kwam hij in 1915 naar de V.S. waar hij in 1927 werd genaturaliseerd. Hij studeerde aan de universiteiten van de staten Washington en Californië. Op grond van het Vijfde Amendement weigerde hij te verklaren of de titel van zijn dissertatie was geweest: „Lenin's bijdrage tot het economisch denken vóór de Bolsjewistische Revolutie."

In 1935 kreeg hij in de hoofdstad Washington een betrekking bij het ministerie van Landbouw, dat in deze periode een belangrijk departement was.

In 1942 werd hij benoemd in de Raad voor Economische Oorlogvoering, maar de militaire inlichtingendienst maakte bezwaren op grond van wat men over zijn verleden had vernomen. Men had ontdekt dat hij sinds 1920 ondergronds voor de communistische partij opereerde, en dat hij waarschijnlijk als agent fungeerde voor de Russische geheime politie. Maar merkwaardigerwijs werd het bezwaarschrift door een van de leden van de Raad voor Economische Oorlogvoering aan Silvermaster zelf getoond, die de stukken liet zien aan een kameraad die op het Witte Huis werkte. Deze kameraad wist vervolgens van de toenmalige onder-minister van Oorlog gedaan te krijgen dat Silvermaster van alle verdenking werd vrijgesproken. Silvermaster kwam vervolgens weer terug in het ministerie van Landbouw. In 1944 werd hij overgeplaatst naar Financiën, waar hij een jaar later tot de topfunctionarissen behoorde. Men heeft slechts vaag kunnen achterhalen wat hij in zijn verschillende functies voor kwaad heeft uitgericht. Silvermaster heeft zich bij de verhoren een meester getoond in de toepassing van het „Fifth Amendment." In één bepaalde korte ondervraging weigerde hij op 250 vragen antwoord te geven.

In April van het vorig jaar begon hij een „hearing" van de subcommissie voor interne veiligheid van de Senaat met het voorlezen van de verklaring: „Ik ben een trouw staatsburger en ik heb de belangen van de Verenigde Staten nooit verraden."

Toen werd hem gevraagd: „Hebt u met leden van een communistische organisatie overleg gepleegd toen u deze verklaring opstelde?"

„Ik weiger op die vraag te antwoorden, op grond van het „Fifth Amendment"."

„Hebt u ooit geheime regeringsstukken aan een vijandelijke mogendheid bezorgd?"

„Ik heb het recht geen antvoord te geven op deze vraag, op grond van het „Fifth Amendment"."

Silvermaster schijnt een wel heel ruime opvatting te hebben gehad van de belangen van de Verenigde Staten.

Silvermaster beweegt zich nog steeds vrij. Hij woont nu in het dorpje Harvey

NATHAN GREGORY SILVERMASTER
Agent van de Russische geheime politie?

Cedars, gelegen op een zandbank voor de kust van New Jersey. Aan de Atlantische Oceaan, die onder meer door Russische schepen bevaren wordt

In het verhoor door de subcommissie werd hem gevraagd: „Hebben gedurende de laatste jaren, voor zover u weet, ooit Sovjetautoriteiten Harvey Cedars bezocht?"

Silvermaster's antwoord luidde:

„Ik weiger antwoord te geven op deze vraag, op grond van het „Fifth Amendment"."

McCarthy's optreden

Men behoeft geen bewonderaar te zijn van de methoden van McCarthy om toch begrip te tonen voor het allerminst denkbeeldige communistische gevaar in Amerika. Het spectaculaire optreden van de Junior-Senator uit Wisconsin heeft ons wel eens het gezicht benomen op de werkelijke bedreiging waaraan de V.S. bloot staat. Burnham zegt in het slothoofdstuk van zijn boek, dat helaas verscheidene niet communistische Amerikanen de pogingen om de ondergrondse te ontmaskeren dwarsbomen. Hij zegt, dat deze lieden zonder het zelf te weten vaak onder de invloed gekomen zijn van communistische propaganda. Burnham had echter ook moeten begrijpen, dat dit niet zo gemakkelijk gebeurd zou zijn als in de inderdaad zo belangrijke strijd tegen het communisme een persoon als McCarthy niet alle aandacht voor zich zelf had opgeëist.

„The Web of Subversion" is een werk dat een bijzonder degelijke indruk maakt. Het betoog is nergens tendentieus, en met de grootst mogelijke objectiviteit interpreteert Burnham de officiële stukken waarop hij zijn redenering bouwt. Er is over het communisme in de V.S. en de bestrijding ervan de laatste jaren vaak op emotionele toon geschreven. De stijl van Burnham is vrij dor. Maar zijn welgefundeerd boek geeft een zo compleet mogelijk beeld van de indertijd en ook nu nog in Washington opererende ondergrondse.

HANS BRONKHORST

„The Web of Subversion. Underground Networks in the U.S. Government" bij James Burnham. The John Day Company, New York 1954.

ELIZABETH BENTLEY
Als getuige in 1948

DAVID WHITTAKER CHAMBERS
Een koerier, die tot inkeer kwam

„Onaanraakbaren" in India met andere burgers gelijkgesteld

Nieuw Delhi. — Het Indische „Volkshuis" (Tweede Kamer) heeft een wetsontwerp betreffende de „onaanraakbaren" in behandeling genomen dat een ingrijpend karakter, wat betreft de tot nu toe bestaande verhouding in de Indische maatschappij, heeft.

Deze paria's worden in godsdienstig opzicht als „onrein" beschouwd en dat geldt voor alles en iedereen, waarmee zij in aanraking komen. Een orthodoxe Hindoe, die met een „onaanraakbare" of een door deze aangeraakt voorwerp in contact is geweest, moet een ingewikkelde „zuiveringsplechtigheid" doormaken, om weer met zijn godsdienst in het reine te komen.

In de nieuwe wet nu wordt „elke handeling, welke ten doel heeft de „onaanraakbaren" anders te behandelen dan andere burgers", strafbaar gesteld. Voor de orthodoxe Hindoe's is dit niet minder dan een maatschappelijke omwenteling.

De „onaanraakbaren" of „paria's", die een donkerder huidskleur bezitten dan de overige inwoners van India, zijn vermoedelijk de oorspronkelijke bewoners van het land, die werden onderworpen door een ras, dat uit het noorden is binnengevallen.

De „onaanraakbaarheid" is waarschijnlijk door de overwinnaar ingevoerd, en in de godsdienst verankerd, om hun oppergezag in het veroverde gebied voor goed te vestigen.

Z.K.H. Prins Bernhard heeft tijdens het Bevrijdingsfeest in Eindhoven een krans gelegd bij het Bevrijdingsmonument, dat in de vroegere ochtenduren van diezelfde dag nog was onthuld.

Geen onderscheiding.....

Hilversum en Baarn televisie candidaten

Bussum. — Zoals bekend, hunkeren zowel Hilversum als Bussum er naar de televisie in hun plaats te krijgen of te houden, maar het zal nog misschien jaren duren eer de televisie uit Bussum verdwijnt, zo de minister na de behandeling van de televisie-nota daartoe mocht overgaan. Dat men er niet op rekent de eerste jaren weg te moeten gaan, blijkt wel hieruit, dat men druk bezig is aan een grondige restauratie en verbouwing van het St Vitusgebouw, een schouwburg, die tot nieuwe televisiestudio wordt ingericht.

Naar wij vernemen, komt dit werk, waaraan men reeds het gehele jaar bezig is, nog dit jaar gereed. Bovendien zal men binnenkort de ambachtsschool gebruiken voor televisiedoeleinden. Ook nog enige andere ruimten in Bussum heeft men gehuurd. De grote toneelzaal wordt studioruimte en bovendien komen er ontvangstruimten en een filmcabine, daar de film in de toekomst, naar men meent, een belangrijke plaats in de televisie zal gaan innemen.

Mogelijk komt er op 1 Januari as. enige uitbreiding van het aantal zenduren. Vermoedelijk zal dit gepaard gaan met ingebruikneming van de nieuwe studio.

Het St Vitusgebouw is voorlopig voor vijf jaar gehuurd.

Amsterdam. — Van haar kantoor te Montevideo heeft de Hollandsche Bank-Unie telegrafisch bericht ontvangen, dat de invoer-controle commissie in Uruguay de volgende importquota voor Nederland heeft vastgesteld: $ 200.000.— voor landbouwmachines en reservedelen, $170.000.— voor tractoren en reservedelen.

Dokter en Rechter

Het leven gered en ontnomen

De stralen van de late namiddagzon beschenen het plein voor het gerechtshof en hulden het oude gebouw van rode zandsteen in de trillende golven van de zomerse hitte. Het gebouw was niet alleen de zetel van wet en recht, doch practisch ook het tehuis van rechter Walker Huff. Oude Huff, zoals ieder hem hartelijk noemde, had hier sinds mensenheugenis de scepter gezwaaid.

Langzaam liet de klok boven het gerechtsgebouw haar vijf slagen horen. De diepe, sonore klanken vloeiden uit over het plein en de omliggende huizen, waarna zij verloren raakten in de zomerse lucht boven de katoenvelden buiten de stad.

Op het plein, in de schaduw van enige oude eiken, stonden twee lange banken. Bij mooi weer kwamen hier elke middag, wanneer de klok vijf uur aanwees, dezelfde mannen bijeen. Het waren: Gil moore, de eigenaar van de ijzerwinkel, Vardy Fanton, die op de spaarbank werkte, Roland Thornton, de kruidenier, Jim Porter, de advocaat, en Lige Carter redacteur en uitgever van het plaatselijk weekblad „Delta Nieuws".

Om tien minuten over vijf verscheen de lange, waardige figuur van Oude Huff in de deuropening, welke toegang gaf tot het gerechtshof. Het zonlicht toverde een lichtglans op het lange, zilverwitte haar van de oude rechter, om wiens lippen een flauwe glimlach speelde, toen hij de mannen gewaar werd. Langzaam daalde hij de trappen van het gerechtsgebouw af en begaf zich naar de banken, waar hij zijn plaats innam.

Vandaag bepaalden de gesprekken zich voornamelijk tot een discussie over de door de regering aangekondigde maatregelen om de koffie-import te verminderen.

„Dat doet me onwillekeurig denken," zei Oude Huff, „aan een eigenaardig voorval, dat ik eens heb meegemaakt met een koffieboon."

Met een bedachtzaam gebaar haalde hij zijn pijp te voorschijn en begon haar zorgvuldig te stoppen.

„Ik geloof niet, dat het jullie bekend is, dat ik nog eens een poos dokter ben geweest."

„Dokter? Wat voor soort?" vroeg Roland, zonder enig teken van verbazing.

„Medisch dokter." Hij zweeg. „Daar ergens," ging hij voort, terwijl hij met z'n hoofd in de richting van het gerechtsgebouw wees, „ligt nog m'n doktersbul."

„Kort nadat ik mijn bul had gekregen, vestigde ik mijn praktijk in Doddsboro. Ik had er bitter weinig te doen en meer dan eens vroeg ik me af, of ik niet het verkeerde beroep had gekozen. Op een avond, toen de regen in stromen neerviel en de wind om het huis gierde, werd er hard op mijn deur gebonsd.

Toen ik de deur opende, ontwaarde ik een jong meisje, dat doornat voor me stond.

„Vlug, dokter," zei ze, „ga mee naar Big Rock Mountain. Het kindje van m'n zuster ligt op sterven."

Ik vermoedde, dat ze de hele weg had gelopen, want ik kon nergens een rijtuig ontdekken. Ik zadelde mijn paard en met het meisje achterop begon ik de tocht, die mij in de bulderende storm de bergen in voerde naar de plaats waar het huis van het patiëntje moest liggen. Het bleek een ellendige hut te zijn met een smerige vloer. Bij de haard stond een man. In een laag armstoeltje zat zijn huilende vrouw met de baby in haar armen.

„Dokter, dokter," riep de vrouw vanhopig, toen ik binnenkwam, „mijn kind sterft."

Zij hief het kind naar me op. Het arme wicht kokhalsde en snakte naar adem. Het gezichtje was blauw aangelopen.

„Hebt u het iets te eten gegeven, dat het niet weg kan krijgen?" vroeg ik snel.

„Niets, dokter. Een poosje geleden was er nog niets aan de hand. Ik was net in de andere kamer, toen mijn man me riep.'

„Toch heeft hij wat binnengekregen. Hebt u." vroeg ik me tot de man wendende, „de kleine iets gegeven?"

Even keek hij me kwaadaardig aan. toen zei hij: „Ik heb hem een paar koffiebonen gegeven om mee te spelen. Z'n gedrens maakte me dol."

„Houd vast," zei ik tegen het meisje, dat me was komen halen, terwijl ik haar de baby in handen gaf. En tot de moeder: „Ruim de tafel af en haal warm water. Zet de lamp hier vlak bij. Als ik de peuter nog wil redden, dan zal ik hem onmiddellijk moeten opereren." In een minimum van tijd was alles voor de operatie in gereedheid gebracht, doch juist toen ik op het punt stond om mijn instrumenten klaar te leggen, ging de man voor me staan en duwde me een geweerloop onder de neus.

„Je blijft met die messen van hem af dokter." Aan de klank van zijn stem merkte ik terstond, dat het hem ernst was.

„Het kind sterft. Elke seconde is kostbaar. Dit is de enige kans."

„Dan sterft het jong maar. Niemand zal in een van mijn jongens kerven."

„Doe dat geweer weg," schreeuwde zijn vrouw. „De dokter wil hem redden. Zet dat geweer neer!"

„Pak je koffer maar in, dokter! Hier valt niets te opereren." Dreigend richtte hij het geweer op me. Een ogenblik stond ik paf. Ik was bereid om al het mogelijke te doen om het leven van de kleine te redden, doch hier stond ik tegenover een situatie, waar ik als dokter geen raad mee wist.

Voordat ik echter iets kon zeggen of doen, was de vrouw al tot handelen overgegaan. De man lette op mij en schonk geen aandacht aan zijn vrouw. Snel als de weerlicht ontrukte ze hem het geweer en richtte het op hem. „Ga je gang maar, dokter," riep ze half snikkend uit. „Ik houd hém wel in de gaten."

Als het om hun kinderen gaat, zijn vrouwen uit de bergen soms furies.

Ik verspilde geen tijd. Terwijl het meisje de lamp bijhield, ging ik aan de slag.

„Het duurde niet lang, of ik had die koffieboon te pakken.

„Wat deed de man, die u wilde neerschieten?" vroeg Jim Porter.

„Och, toen alles achter de rug was en hij zag dat het kind geen nadeel van de operatie had ondervonden, kwam hij weer in zijn humeur."

Maar Oude Huff lachte zachtjes. „Betalen deed hij me niet. Ik vermoed, dat hij niet eens wat kón betalen."

„Er zat pit in die vrouw," zei Gil Moore. „Er zullen niet veel vrouwen zijn die haar dát zouden nadoen. Ik hoop maar, dat iemand het tegen het kind zal hebben verteld, toen het wat groter werd. Het had een grote verplichting jegens zijn moeder. Bleef het kind in leven?" vroeg hij de rechter.

„Zeker, de jongen groeide op tot een sterke, knappe kerel." Oude Huff zweeg en stak opnieuw zijn pijp aan.

„Toch weet ik niet," zei hij tussen een paar halen door, „of het niet beter was geweest, dat het kind was gestorven, op die avond."

„Wat bedoelt u, meneer de rechter?" vroeg Lige verbaasd.

„Vele jaren geleden," herbegon de rechter, „was mijn vriend en confrater, rechter Robert in Willow Country, vrij ernstig ziek. Ik ging er naar toe om hem zo lang te vervangen. Het eerste geval op de lijst van strafzaken betrof een man van voor in de veertig, die verdacht werd van moord.

Toentertijd vond in de omgeving van Willow County de eerste exploitatie plaats van pas ontdekte oliebronnen.

Het bleek, dat de man en zijn moeder een jaar of twintig tevoren hun schamele grondbezit in de bergen hadden verkocht, waarna zij zich op de vlakte hadden gevestigd.

De waarde van het land in de vlakte was heel gering, zodat de vrouw er in slaagde om een honderd bunder te bemachtigen.

Op zekere dag echter werd er olie in de buurt gevonden en de hele streek stond in een oogwenk in rep en roer. Het moerasachtige land dat moeder en zoon bezaten werd opeens een fortuin waard. De jongen wilde dat zij alles zouden verkopen en er tussenuit trekken, doch de moeder wenste te blijven. Ten slotte verkocht ze een gedeelte van het land aan een machtige maatschappij. Onder geen voorwaarde wenste ze echter haar woonplaats op te geven. Haar zoon wilde weggaan, maar de moeder weigerde hem het daarvoor benodigde geld te verstrekken. De angst, dat hij haar voorgoed in de steek zou laten, weerhield haar er van om hem van geld te voorzien.

Op een avond kon de zoon het niet langer harden. Zijn moeder stond op het punt om naar bed te gaan, toen hij haar kamer kwam binnenstormen en geld, veel geld eiste. Zij trachtte hem tot bedaren te brengen, door hem te vertellen, dat hij na haar dood alles zou erven.

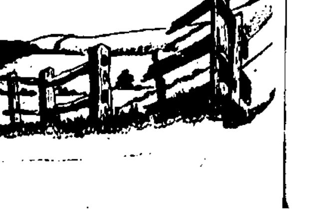
Na lang heen en weer gepraat besloot hij naar bed te gaan. Toen hij evenwel in bed lag, kon hij de gedachte aan het geld niet van zich afzetten. Hij wist, dat z'n moeder ergens in de oude hut een groot bedrag had verborgen. Ten slotte kwam hij zijn bed uit en ging op zoek. Inderdaad vond hij het. Het geld was verstopt in een oude melkkan. Bij wijze van camouflage was het bankpapier overdekt met een laag snippers.

Juist toen hij het uit de kan wilde nemen, werd hij door zijn moeder verrast. Met één slag van een bijl kliefde hij haar de schedel."

„Vreselijk!" Lige huiverde.

„Op de dag van de uitspraak stond deze man voor me. Ik sloeg hem nauwkeurig gade. Ik dacht aan het kwaad, dat in dit welgevormde hoofd was uitgebroed. Zijn wereld bestond op dit ogenblik slechts uit twee mannen: hij en ik. Ik leunde wat voorover. Er was iets met deze man dat me in hoge mate boeide en waarvoor ik geen verklaring kon geven. Het zonlicht viel door het venster op zijn gelaat. Zijn blauwe hemd stond aan de hals open. En toen zag ik het. Op zijn keel ontdekte ik de sporen van een klein litteken.... Langzaam, heel langzaam sprak ik: „Ik veroordeel je tot de dood door de strop."."

„Daar komt mijn wagen aan, heren: ik wens u goedenavond."

Softball in Rifstadion

Paradise verplettert Alpina

Willemstad. — De eerste Dames Softballwedstrijd om de „Levantou"-beker op Zaterdagavond jl. had niet veel belangstelling van de zijde van het publiek. Ook de wedstrijd zelf had niet veel bijzonders te bieden; het werd een zeer gemakkelijke overwinning voor Paradise en met klinkende cijfers. De uitslag is zeker niet flatterend te noemen, want men kon het aan de Paradise-dames zien, dat zij zich ernstig hebben toegelegd op deze tak van sport en haar spel was dan ook in één woord af. Dit kan echter niet van haar tegenstander, Alpina, gezegd worden, dat vele kostbare fouten beging en hiermede ook een handje meehielp in haar verpletterende nederlaag. Het einde kwam met een 27—5 overwinning voor Paradise.

Het ligt in de bedoeling van het Softballbondbestuur deze knockout-wedstrijden als een voorbereiding van de competitie 1955 te beschouwen, welke — naar zij hoopt — in de eerste weken van Januari een aanvang zal nemen. Om zoveel mogelijk belangstelling te trekken, heeft zij een beker beschikbaar gesteld aan de winnaar van dit tournooi.

Het bestuur doet daarom een beroep op alle clubs en op het publiek in het bijzonder om deze wedstrijden tot een succesvol einde te brengen.

Hieronder volgen enkele voorschriften, waaraan de clubs zich te houden hebben:

1) Het tournooi zal verspeeld worden volgens het „Robin Hood"-systeem van één ronde, d.w.z. iedere club komt maar één keer tegen elkaar uit.

2) De wedstrijden vinden plaats in het Rifstadion. De aanvangstijd is op 20.45 uur gesteld en na 22.30 uur zal er geen inning meer geopend worden met een tijdgrens tot 23 uur.

3) De vereniging, die verstek laat gaan, wordt door het bestuur van verdere deelneming geschorst. Iets anders is het als zij het Bestuur 4 x 24 uur van te voren op de hoogte brengt, dat zij verhinderd is.

4) Er zal strikt de hand worden gehouden aan het reeds opgestelde wedstrijdprogramma.

5) De verenigingen, die uitgenodigd zijn aan dit tournooi deel te nemen, worden vriendelijk verzocht haar spelerslijst tijdig in te dienen (uiterlijk op de avond van de wedstrijd).

6) De regels voor het terrein luiden: a) een doorgeschoten bal van de vangster en een slechte worp naar het 1e honk geven recht op slechts één honk; b) slechte worpen naar alle andere honken geven recht op twee honken, doch als een buitenveldster met de bal in de hand blijft staan, kunnen de honken op eigen risico genomen worden door de honkloopster.

7) Voor deze wedstrijden zullen de regels van het „National Softball Congress of America" van 1954 worden toegepast.

Het programma is als volgt samengesteld:

2 Oct. Unidos — Chesterfield; 5 Oct. Nuevas Estrellas — Alpina; 9 Oct. Paradise — Unidos; 12 Oct. Alpina — Chesterfield; 16 Oct. Paradise — Nuevas Estrellas; 19 Oct. Unidos — Alpina; 23 Oct. Chesterfield — Paradise; 26 Oct. Nuevas Estrellas — Unidos en 30 Oct. Chesterfield — Nuevas Estrellas.

Introductie-avond van Henk van Ulzen

Willemstad. — De Stichting Cultureel Centrum zoekt steeds weer nieuwe "afwisselingen" voor de Cultuur-liefhebbers. Op Vrijdag 1 October a.s. des avonds om half negen wordt onder haar auspicien in het paviljoen van Piscaderabaai een introductieavond gehouden, waarbij de heer Henk van Ulzen zal voordragen; Gedichten van moderne dichters, "Beatrijs" van Woutens, Toneelscene's van Vondel en Cabaretteksten van Annie Schmidt. Mevr. Bondam-van Breemen speelt op de piano composities van Chopin, Brahms en Poulene.

Deze introductie-avond kunnen wij warm aanbevelen, het programma belooft een interessante avond. De toegang is voor iedereen vrij.

Honkball

Los Tigres zag zich de punten ontglippen door slecht dirigeren van haar helpers

Willemstad. — De ontmoeting tussen Los Tigres en Bolivar gistermorgen was zeker het aanzien waard. De beide negentallen bleken zeer goed tegen elkaar opgewassen te zijn. Niettegenstaande Bolivar haar voorsprong tot aan het einde toe wist te behouden, kreeg Los Tigres telkens de kans die voorsprong te verkleinen, ... er boven op te komen; doch ... erbarmelijk slecht dirigeren van haar helpers werden die geboden kansen telkens om zeep gebracht.

In de 1e inning nam Bolivar een grote voorsprong van 4—0. Dit kwam vanwege 't slechte werpen van de verliezende werper van Los Tigres, Cirilio Frances, die zijn vorm geheel kwijt was en met 16 sucessievelijke wijdballen, zo maar 4 honken cadeau gaf. Hij werd wijselijk direct vervangen door de betere en meer ervaren Mauricio Richardson, die de slagmannen van Bolivar voor de verdere duur van de wedstrijd een weinig in bedwang hield.

Het einde kwam met een verdiende zege voor Bolivar met 6—4.

De beste spelers op het veld waren ongetwijfeld: kortestop Blume (Bolivar) die èn vangen èn werpen onder de knie heeft en menige slagmannen werden op het 1e honk door hem uitgeschakeld.

De 2e honkman van Los Tigres, Piña, deed voor Blume in geen enkel opzicht onder en ook hij deed verschillen slagmannen op het 1e honk stranden.

Ook in deze wedstrijd zorgde Dorset (Los Tigres) voor zijn tweede thuisslag in twee wedstrijden, al kwam die slag pas in de 9e inning en wat treuriger was met geen enkele collega op de honken.

Het eindresultaat luidt:

Bolivar 7 honkslagen, 6 fouten en 6 punten. Winnende werper Freddy Martina.

Los Tigres: 6 honkslagen, 6 fouten en 4 punten. Verliezende werper Cirilio Frances.

Erich Kleiber op doorreis

Willemstad. — Zaterdagmorgen arriveerden op Curaçao per K.L.M. de beroemde oud-dirigent van het „Berliner Symphoniker", de heer Erich Kleiber en echtgenoe. De oud-dirigent, die nu nog slechts als gast-dirigent optreedt, dit in verband met zijn hoge leeftijd, is met vacantie naar Zürich gegaan via Lima, Caracas en Curaçao. Met de Holland-machine van de K.L.M. is de beroemde musicus Zaterdagavond doorgereisd. Erich Kleiber is intussen Braziliaan geworden. Hij is Oostenrijker van geboorte. Zijn vrouw is Amerikaanse.

Directeur-Eigenaar van Radio Onda del Lago op Curacao

Willemstad. De dirteeur-eigenar van Radio Onda del Lago van Maracaibo, de heer Don Nicolas Vale Quintero, is Zaterdagavond op Curaçao aangekomen. Hij zal binnenkort een lezing houden over televisie.

's Gravenhage. — In Den Helder zijn twee mijnenvegers aangekomen, die geschonken zijn door Amerika. Het zijn de „Breskens" en de „Blaricum", die in Amerika al aan de Koninklijke Marine waren overgedragen.

GLOEILAMPEN

(Vervolg)

ene draadje na het andere verschrompelde evenwel, zodra hij de electrische stroom inschakelde.

Tenslotte keerde hij terug naar zijn luchtledigheidstheorie en liet hij een met koolstof besprenkeld draadje aanbrengen in een luchtledige glazen peer. Toen de stroom werd ingeschakeld begon zich een helder, bestendig licht te verspreiden. Iedereen hield de adem in. Deze proef was geslaagd, maar hoelang zou het dunne draadje deze enorme hitte kunnen verdragen? Toen de lamp tien uur had gebrand, trok Edison zich terug, om een kwartiertje de ogen te sluiten, terwijl zijn medewerkers zorg droegen, dat de stroom bleef aanhouden. Nauwelijks twintig minuten later was hij volkomen verfrist weer op zijn post en volgde hij van minuut tot minuut het heldere licht in de peer.

Veertig uur later voerde hij het voltage zodanig op, dat de draad knapte en het licht doofde.

Zijn volgende proeven nam hij met kartonvezel, welke met koolstof was bestreken. Deze proeven slaagden nog beter dan de eerste. Het leven van de gloeilamp werd geleidelijk langer, totdat hij tenslotte honderdzeventig uur onafgebroken kon branden.

Tovenarij op Menlo Park

Op Oudejaarsavond van het jaar 1879 was geheel Menlo Park verlicht met de nieuwe lampen en kwamen duizenden om het wonder te zien. De indruk was zo overweldigend, dat terstond daarna de gasaandelen op de beurs een nieuw dieptepunt bereikten.

Een langdurige, vermoeiende strijd was gewonnen, maar het werk was nog niet ten einde. De gloeilamp was een feit, doch hij moest nog zodanig worden verbeterd, dat hij als een gebruiksvoorwerp kon dienen. Edison stelde zichzelf de taak een draad te vinden, die vele dagen zou kunnen branden.

Toen een proef met bamboevezel slaagde, stuurde hij zijn mensen uit om de beste bamboevezel ter wereld te vinden. Tenslotte viel de keus op een Japanse bamboe en met deze vezel werd de gloeilamp vervaardigd, die op 4 September 1882 de Pearl Street te New York de eerste met gloeilampen verlichte straat in de geschiedenis maakte.

De „Tovenaar van Menlo Park" had het gebruik van electriciteit voor eenieder bereikbaar gemaakt. Zonder er zich van bewust te zijn, had hij mét de gloeilamp ook de gelijkrichterlamp voor de radio uitgevonden. De microfoon vond hij uit als een bijproduct voor de telefoon. Thans stond hij op de drempel de radio uit te vinden. Doch, zoals bij hem reeds zo vaak het geval was geweest, richtte hij zijn aandacht op geheel andere onderwerpen en liet hij aan anderen over zijn vindingen te perfectioneren.

Reeds in 1875 had hij een merkwaardig verschijnsel van de electriciteit geconstateerd, dat hij „aetherische kracht" had genoemd. Later ontdekte men, dat dit verschijnsel werd veroorzaakt door electrische golven in de aether. Edison ondernam hiermee enkele proeven en wendde er zich daarna van af. Zijn bevindingen deelde hij aan Marconi mede, op het tijdstip, dat deze met anderen in een strijd was gewikkeld om de draadloze telefonie tot stand te brengen. Marconi was hem hiervoor zijn leven lang dankbaar.

Zonder dynamo, zonder radio, zonder gloeilamp kunnen wij ons de samenleving niet meer voorstellen. Hoe weinig zijn wij er ons evenwel van bewust, dat het thans pas vijfenzeventig jaar geleden is, dat de eerste gloeidraad een licht verspreidde, dat nauwelijks meer vergelijkbaar is met het licht van de lampen met duizenden Watt, die wij nu kennen.

Wanneer in de negentiger jaren de New-Yorkers, die beter op de hoogte waren met de sterren van Broadway, dan met die aan het uitspansel, aan de overzijde van de Hudson, de planeet Venus zagen schijnen, meenden zij, dat Edison een gloeilamp aan de hemel had opgehangen.

Onze moderne steden zijn thans zó door het licht van gloeilampen overstroomd, dat wij de hemellichamen niet meer kunnen waarnemen. De vijf jaren van verduistering tijdens de jongste wereldoorlog hebben de bewoners van het oude werelddeel echter wederom het genoegen van de gloeilamp op de straten leren waarderen.

Indien Edison zich met de filosofische natuurkunde, in plaats van met de empirische had beziggehouden, zouden mannen als Tyndall misschien nog lange tijd gelijk hebben gekregen.

Thomas Alva Edison, de taaie, vindingrijke volhouder, bewees echter, dat de theorie door de praktijk kan worden gelogenstraft, zodat de Amerikaanse oud-president Herbert Hoover — die de grote uitvinder op zijn tachtigste verjaardag in 1927 als eerste de hand kwam drukken — met recht kon zeggen: „Aan weinigen van welke leeftijd, afkomst of beroep ook, is het gegeven een weldoener te zijn voor de gehele mensheid. Deze onderscheiding kan echter in hoge mate worden verleend aan Thomas Alva Edison."

Op 18 October 1931, in zijn vijfentachtigste levensjaar, overleed deze titaan, die bijna zonder schoolopleiding, doch alleen door wilskracht en intuïtie, de grootste praktische natuurkundige aller tijden was geworden. Op de avond van zijn begrafenis werden op last van president Hoover één minuut lang alle lampen in geheel Amerika gedoofd, als eerbewijs aan de man, die tweeënvijftig jaar te voren de eerste gloeilamp tot leven had gewekt.

G. D.

Thomas Alva Edison als oud man in de werkplaats, waar hij een halve eeuw tevoren zijn eerste experimenten met gloeilampen deed. Tussen zijn vingers houdt hij een zelfde koolstofdraadje, als waarmee hij zijn eerste gelukte proef ondernam.

Telex-kamp met den Haag

Curacao kan vermoedelijk geen winst meer boeken

Drie afgebroken partijen in arbitrage

Emmastad. — In het Hoofdkantoor, in het bijzonder in de telexkamer, waren gisteren de schaaknoteringen troef in een telex-schaakwedstrijd tussen een team van de B.P.M. in Den Haag (Nederland) en een equipe van 14 man van de C.P.I.M. Paarden en pionnen werden verschoven over een afstand van achtduizend kilometer. En het ging, dank zij het wonderlijk vernuft van de communicatiemiddelen, de Telex, even vlug als wanneer de tegenstanders bij elkaar aan hetzelfde tafeltje hadden gezeten.

Pang Atjok verliest

Pan Atjok won de loting, waardoor Curaçao aan de oneven genummerde borden met wit bgon en aan de even nummers met zwart speelde. Gisteravond tegen acht uur was de stand 6—5 voor Den Haag met nog drie partijen, die afgebroken werden.

Van de tot nu toe gespeelde telexwedstrijden Schaken heeft Den Haag de eerste en Curaçao de tweede gewonnen. Deze derde wedstrijd is voor beide ploegen van belang, omdat deze als een soort beslissingswedstrijd beschouwd kan worden. De na-analyse zal moeten uitwijzen hoe de eindstand wordt. Insiders beweren, dat de Curaçaose ploeg weinig kans heeft om uit de afgebroken partijen zóveel punten te scoren, dat zij dardoor kan winnen. Men mag zelfs de handen dichtknijpen wanneer er een gelijk spel uit de bus komt.

Over de telex werd namens de wedstrijdleiding van de Nederlandse Antillen het volgende geseind:

„Hoewel de jaarlijkse schaakontmoeting over de telex zich tot een traditie is gaan verheffen en het verspelen van deze krachtmeting bijna routine is geworden, is het toch met zeer grote erkentelijkheid, dat wij ook ditmaal de Directies te Uwent en alhier dank zeggen voor alle aan ons in dit schaaktelexverband verleende faciliteiten.

Tevens is onze dank gericht aan de P.T.T. te Amsterdam en de Landsradiodienst Curaçao voor de buitengewone medewerking, die wij weer mogen ondervinden, en aan de telexisten aan weerszijden van deze schitterende communicatie-apparatuur.

Na de les, die wij twee jaar geleden van U kregen en onze revanche van het vorige jaar, kunt U zich voorstellen met hoeveel spanning wij dit treffen tegemoet zien. Belangrijker en sterker dan dit gevoel echter zijn de vriendschapsbanden, die zich in de afgelopen jaren van bord tot bord via het telexkanaal hebben ontwikkeld, hetgeen in de allereerste plaats een manifestatie is van ons grote en koninklijke familieverband.

Hetzij met Ruy Lopez, met Frans, Nimzo-Indisch, Siciliaans of Slavisch, wij wensen U heel veel succes toe. Dat deze wedstrijd, evenals de twee voorgaande, een waardige plaats in een grote reeks van Shell-schaakontmoetingen moge innemen.

Tenslotte willen wij hier een speciale groet toevoegen van allen hier, die in de afgelopen twee jaren hun Haagse schaakvrienden tijdens hun verlof persoonlijk hebben ontmoet, alsmede aan onze vrienden Hoedemaker, Schötteldreier en Lemmens Jr, thans bij U aanwezig.

Vrienden, wij zijn gereed. Wij hopen op mooie partijen."

En na deze groet volgde de loting, waarbij Pan-Atjok lootte en met wit speelde.

Bord 1: Feltz — Pang Atjok 1—0.
Bord 2: Selman — Croes ½—½.
Bord 3: Innemee — Keur 1—0.
Bord 4: De Lange — Zonenschain afgebroken.
Bord 5: Bikbergen — Lemmens afgebroken.
Bord 6: Goedman — Voordenhout 0—1.
Bord 7: Blijlevens — Meit ½—½.
Bord 8: v.d. Eerden — Coppoolse ½—½.
Bord 9: Haas — Avis ½—½.
Bord 10: Kühne — Tiepen ½—½.
Bord 11: De Vries — Wiels ½—½.
Bord 12: Van Eekelen — Pinto afgebroken.
Bord 13: Venema — De Groot ½—½.
Bord 14: Klein Nagelvoort — Bruin ½—½.

De eersgenoemden zijn de spelers uit Den Haag.

Drie partijen zijn afgebroken, hierover zijn thans de analyses gaande

Athletiekwedstrijden in grootse stijl

Willemstad. — Onder auspiciën van de Curaçaose Athletiekbond zijn gisteren in het Rifstadion athletiekwedstrijden gehouden, welke in grootse stijl verliepen. Er bestond niet alleen van de zijde der deelnemers, maar ook van de zijde van het publiek, grote belangstelling. Er zat genoeg vaart in het programma, dat vlot werd afgewerkt. De voornaamste uitslagen luidden:

100 meter hardlopen:
1. V. Elias (Orion) 11; 2. W. Fecunda (Huracan) 11.1; 3. O. Sentiago (Orion) 11.2.

200 meter hardlopen:
1. A. Bloem (Sithoc) 23.1 sec.; 2. V. Elias (Orion) 23.2 sec.; 3. Helm (Huracan) 23.6 sec.

800 meter hardlopen:
1. G.M. Sophia (Huracan) 2.8.6 sec.; 2. J.W. Fenne (Huracan) 2.15.4 sec.; 3. R. Plaate (UDI) 2.19.5 sec.

400 meter hardlopen:
1. W. Pool (Orion) 55.6 sec.; 2. D. Palm (Sithoc) 56.5 sec.; 3. v.d. Heuvel (Marine) 56.7 sec.

1500 meter hardlopen:
1. Cohrs (Marine) 4.35.7 sec.; 2. G. M. Martina 4.40.6 sec.; 3. Broens 4.55.4 sec.

Discuswerpen:
1. E. Rebel (Marine) 46.64 mtr.; 2. A. Gregorius (Orion) 40.07 mtr.; 3. J. Rooi (Orion) 36.35 mtr.

Hoogspringen:
1. G. Fonseca (Sithoc) 1.70 mtr.; 2. R. Lourens 1.65 mtr.; 3. S. Martijn (UDI) 1.65 mtr.

Speerwerpen:
1. R. Minguel (Sithoc) 47.06 mtr.; 2. A. Gregorius (Orion) 46.44 mtr.; 3. J. Rooi (Orion) 46.30 mtr.

Verspringen:
1. G. Fonseca (Sithoc) 6.43 mtr.; 2. E. da Costa Gomez (UDI) 5.98 mtr.; 3. S. Martijn (UDI) 5.87 mtr.

Kogelstoten:
1. E. Adriana (Orion) 13.79½ mtr.; 2. E. Rebel (Marine) 13.42½ mtr., 3. J. Rooi (Orion) 12.07½ mtr.

4 x 100 meter estafette:
1. Orion 46.5 sec.; 2. Sithoc 47 sec.; 3. Huracan.

Om de hermandad-cup

RCC en KLM winnen beiden PSV beker

Willemstad. — Zaterdag zijn op de tennisbanen van Mundo Nobo de laatste wedstrijden verspeeld om de Hermandad-cup. De uitslagen hiervan luidden: Philip—mevr. Damsteegt winnen van Schotborgh-mevr. Hofland met 6—1, 3—6 en 7—5. In de finale-set stonden Philip-Damsteegt nog met 5—2 achter. Daar ook Hindori-mevr. Easten met 6—1 en 6—4 wisten te winnen van Veldman-mevr. Konijn, kon R.C.C. in puntental gelijk staan met de K.L.M.

P.S.V. had twee bekers uitgeloofd en zodoende kregen R.C.C. en de K.L.M. ieder een fraaie beker.

De KNVB-competitie

Competitie met verrassende uitslagen

ADO verplettert Brabantia

De doelpuntenhonger is deze Zondag wel bijzonder groot geweest, want alle afdelingen geven grote overwinningen te zien: Ajax — Veendam 7—1, Enschedese Boys — E.D.O. 6—0, Feyenoord — Juliana 7—0 en tot besluit kraakte A.D.O. het arme Brabantia met liefst 8—1. Dat de Hagenaars in vier wedstrijden 22 doelpunten scoorden, zegt toch wel wat!

Volewijckers voorlopig op eerste plaats

Ook is er grote vreugde in Groningen, waar G.U.A.V. triomfen viert. De 2—0 zege op Haarlem — een keurige prestatie overigens — deed de leiderspositie van de Groningers verstevigen. Met het oog op de gisteren verkregen resultaten staan ons a.s. Zondag een paar spannende wedstrijden te verwachten, n.l. Willem II — B.V.V. en Eindhoven — Feijenoord. Het arme V.V.V. komt wel zwaar in de misère te zitten, evenals het Haarlemse E.D.O., die de laatste twee wedstrijden met 1—4 en 0—6 verloor, een droevig resultaat dus. Verheugend was ook de eerste overwining in de eerste klasse van Benjamin H.V.C., dat het sterke Wageningen met 2—1 klopte.

Afdeling A: Hier behield dus G.V.A.V. keurig de leiding door Haarlem met 2—0 te kloppen. Heerenveen verjaarde wederom een winstpunt, door in een spannend duel met 3—3 tegen A.G.O.V.V. gelijk te spelen. Beide ploegen staan nu in de middenmoot. Met Blauw-Wit wil het niet zo goed, door de 2—0 nederlaag zijn de Stadionbewoners aardig in de buurt van de onderste plaats beland. V.S.V. maakte korte metten met Klinkwijk, dat dit jaar een bescheiden rol schijnt te gaan spelen.

Afdeling B: In Nijmegen is de grote strijd tussen N.E.C. en de Volewijckers in een 3—1 zege voor de Amsterdammers geëindigd, die hierdoor de eerste plaats voorlopig behouden. Het is een spannende en ontroerende strijd geworden, die tenslotte door een wat betere techniek in het voordeel van de Volewijckers is beslist. Ajax bemachtigde de tweede plaats door een daverende 7—1 zege op het arme Veendam, dat gaat er heel somber uitzien voor de Noordelingen. Voorlopig houdt E.D.O. de Benjaminnen onderaan gezelschap, wederom werd verloren nu met liefst 6—0 van Enschedese Boys, dat hierdoor tot de vierde plaats opklom. Ook D.O.S. blijft goed volgen en stelde zich op de derde plaats door een magere 1—0 zege op Heracles.

Afdeling C: Hier valt direct de nederlaag van Willem II op te Dordrecht tegen E.B.O.H., hetgeen ons toch wel tegenvalt, hoewel de Dordtenaren evenals vorig jaar over een goede ploeg schijnen te beschikken. P.S.V. won na spannende strijd met slechts 2—1 van N.A.C., maar ook Sittardia won, namelijk met 1—0 van Xerxes. Sittardia is nog ongeslagen, zij speelde driemaal gelijk en won éénmaal, voor de leidende ploegen dus een waarschuwing. Het arme V.V.V. werd de vierde maal geklopt. In het B.V.V.-stadion te Den Bosch bleven de B.V.V.-ers met 4—2 de baas over de Venlose ploeg, dat wordt oppassen dit jaar. R.B.C. — Kerkrade werd afgelast.

Afdeling D: Hier was het weer vreugde in het kamp van A.D.O., dat onder aanvoering van Theo Timmermans Brabantia met liefst 8—1 aan de zegekar bond. Zouden de Hagenaars werkelijk kampioensaspiraties hebben dit jaar? Maar ook Feijenoord laat van zich spreken, dit keer werd Juliana met 7—0 geklopt en de Rotterdammers verhoogden hiermede hun doelpuntenaantal tot 17, een respectabel aantal. S.V.V. leed de eerste nederlaag, met 2—0 bleef het Dordtse Emma in de meerderheid.

Eindhoven kwam op de tweede plaats door een 2—0 zege op Bleijerheide en de nederlaag van S.V.V. In deze afdeling werd N.O.A.D. — D.F.C. afgelast.

De volledig bijgewerkte standen luidden:

Afdeling A		
GVAV	4	7
Enschede	4	6
VSV	3	4
Leeuwarden	4	4
A.G.O.V.V.	4	4
Heerenveen	4	4
Wageningen	3	3
Haarlem	3	3
DWS	4	3
HVC	4	3
Bleuw-Wit	4	3
Elinkwijk	4	3
Vitesse	3	1
Afdeling B		
De Volenwijckers	4	7
Ajax	4	6
D.O.S.	4	6
Enschedese Boys	4	5
Be Quick	3	4
Go Ahead	3	4
N.E.C.	4	4
Stormvogels	4	3
Zwolse Boys	4	3
Rijters club	4	3
Heracles	4	2
E.D.O.	3	1
Veendam	3	0
Afdeling C		
BVV	3	5
Hermes DVS	4	5
Willem II	4	5
Sittardia	4	5
EBOH	4	5
PSV	3	4
N.A.C.	4	4
Limburgia	4	4
R.B.C.	3	3
Xerxes	3	2
Kerkrade	3	2
Excelsior	3	2
VVV	4	0
Afdeling D		
A.D.O.	4	8
Eindhoven	3	6
Feijenoord	4	6
S.V.V.	4	6
Emma	3	4
Longa	4	4
M.V.V.	3	3
Juliana	3	3
Sparta	4	2
Noad	3	1
Bleijerheide	4	1
D.F.C.	2	0
Brabantia	3	0

Nederland — Rotweiss

's-Gravenhage. — Het voorlopig Ned. elftal voetbal dat Woensdag a.s. een oefenwedstrijd te Nijmegen tegen de Duitse club Rotweiss zal spelen, is als het volgt opgesteld.

Doel: Steiger (PSV); Achter: Wiersma (Donar) en Tebak (Eindhoven); Midden: Klaassens (VVV); van der Hoek (Feijenoord) en Jansen (ADO); Voor: Brooymans (RAC); van Beurden (BVV); Cor van der Gijp (Emma); Timmermans ADO) en Luiten (DOS).

Reserves zijn: van der Wint (VSV); Kuys (Haarlem); Terlouw (Sparta); Bennaars (Dosko); Roosenburg (Sneek).

Uitslagen K.N.V.B.

Afdeling A: Haarlem — G.V.A.V. 0—2; A.G.O.V. — Heerenveen 3—3; Leeuwarden — Blauw Wit 2—0; D.W.S. — Enschedé 1—2; Elinkwijk — V.S.V. 0—4; H.V.C. — Wageningen 2—1.

Afdeling B: Rigtersbleek — Go Ahead 1—3; Stormvogels — Zwolse Boys 1—1; Heracles — D.O.S. 0—1; N.E.C. — Volewijckers 1—3; Ajax — Veendam 7—1; Enschedese Boys — E.D.O. 6—0.

Afdeling C: P.S.V. — N.A.C. 2—1; Xerxes — Sittardia 0—1; B.V.V. — V.V.V. 4—2; E.B.O.H. — Willem II 2—1; Limburgia — Hermes 1—1; R.B.C. — Kerkrade afgelast.

Afdeling C: Longa — Sparta 2—1. S.V.V. — Emma 0—2; Feyenoord — Juliana 7—0; Bleijerheide — Eindhoven 0—2; N.O.A.D. — D.F.C. afgelast; Brabantia — A.D.O. 1—8.

Uitslagen beroepsvoetbalbond:

Rotterdam — Alkmaar 1—1; Amsterdam — Graafschap 5—1; Rapid — Den Haag 3—0; Utrecht — Twentse Profs 3—1; Venlo — Fortuna 2—3.

Colin verslaat Schagen

Saint Nazaire. — De Franse halfzwaargewichtkampioen Colin heeft in de achtste ronde door knock-out gewonnen van de Nederlander Willy Schagen. Het gevecht was voor Schagen overigens goed begonnen, want de eerste twee ronden eindigden, dank zij het goed uitbuiten van zijn grotere reach en fraai geplaatste linksen, in zijn voordeel. Doch in de derde ronde hervond Colin zijn cadans, opende een offensief en sinds dat ogenblik werd Schagen steeds meer in de verdediging gedrongen. Enkele hoeken op de maag zonden in de achtste ronde Schagen naar het canvas. „Bij „negen" kwam hij weer overeind, doch even later werd hij opnieuw door Colin gevloerd en ging de volle tien tellen neer.

Nederland boekte successen

Tijdens de internationale motorzesdaagse in Wales heeft Nederland prachtige successen behaald. Het Ned. B-team, bestaande uit Martien den Haan; Ben Jansema en Simon Schram, legde met 0 strafpunten beslag op de zilveren vaas. Tweede werd Zweden, derde Engeland, vierde Tsjechoslowakije.

Bovendien veroverden van de in totaal 23 gestarte Nederlanders er 8 gouden medailles — o strafpunten — 8 zilveren medailles — van 10—25 strafpunten — en 3 kleine zilveren medailles voor niet meer dan 50 strafpunten.

Wout Wagtmans heeft een uursnelheidswedstrijd achter grote motoren gewonnen, door in een uur 65 545 kilometer af te leggen. Tweede werd de Australiër French op ruim 1 ronde en derde de Franseman Queugnet op ruim 2 ronden.

Rusland wereldkampioen-schaken

Amsterdam. — Rusland heeft het wereldkampioenschap in het FIDE-landenschaaktournooi gewonnen door met 34 punten als eerste in de eindrangschikking van de winnaarsgroep te eindigen. Tweede werd Argentinië met 27, derde Joegoslavië met 26 1/2, vierde Tsjechoslowakije met 24 1/2, vijfde West-Duitsland met 23 1/2; zesde Hongarije met 23, zevende Israël met 22; achtste Nederland met 21, negende ex aequo Bulgarije en Engeland met 17, elfde Zweden met 15 en twaalfde IJsland met 13 1/2 punt.

Zwitserland eindigde eerste in de klassificatiegroep met 37 punten voor Canada, Oostenrijk, Denemarken, Italië.

Nieuwe olie op de markt

Slijtage vermindering van 80%?

Amsterdam. — Op een persconferentie in Amsterdam zijn door de Benzine en Petroleum Handel Maatschappij N.V. als dochteronderneming van de Anglo-Iranian Oil Company bijzonderheden medegedeeld omtrent een nieuwe smeerolie voor benzinemotoren, waarop thans ook door middel van advertenties de aandacht wordt gevestigd.

Ongeveer een jaar geleden werd het procédé voor deze olie bekend: er is sedertdien in de vakliteratuur reeds veel over geschreven, terwijl thans de Anglo-Iranian na onderzoek in de eigen laboratoria in Engeland zo ver is, dat zij deze olie op de markt kan brengen, met de zekerheid dat er voor de gebruiker inderdaad belangrijke voordelen aan zijn verbonden.

Volgens een uiteenzetting van technische zijde van de B.P. is de belangrijkste eigenschap van deze olie, die als „B.P. Special Energol Viscostatic Motor Oil" in de handel wordt gebracht vooral, dat zij minder onderhevig aan dunner en dikker worden bij hogere en lagere temperaturen, m.a.w. de viscositeit van deze olie biedt voor de verschillende eisen, die aan een motor moeten worden gesteld, belangrijke voordelen.

De smering van een automobielmotor is, indien de juiste bedrijftemperatuur is bereikt, geen probleem, maar het is wel een probleem wanneer een auto koud start en bijvoorbeeld vaak koud moet starten, zoals met een auto, die uitsluitend in stadsverkeer wordt gebruikt, het geval is. Ook kan het een probleem zijn in warme klimaten of bij een auto, die over lange afstanden en bij grotere snelheden wordt gebruikt.

Volgens een berekening zou het slijtage proces van een benzine-motor, indien deze koud wordt gestart de eerste vijf tot tien minuten even groot zijn als de slijtage van een motor welke onder normale omstandigheden maar met een juiste bedrijfstemperatuur 500 tot 700 km. heeft afgelegd.

De ideale oplossing zou zijn een motorolie te gebruiken, waarvan de viscositeit onder alle temperatuursomstandigheden gelijk bleef. Dit ideaal is met de nieuwe motorolie in zoverre benaderd, dat deze in een koude motor de viscositeitseigenschappen bezit van een dunne motorolie (SAE 10) en bij hoge of zeer hoge bedrijfstemperaturen de viscositeitseigenschappen van een dikke motorolie (SAE 30 of 40).

Volgens proeven nu zowel in de laboratoria als op de weg, aldus de technische uiteenzetting, zou deze viscostatische olie in vergelijking met vroegere olie een slijtagevermindering opleveren van niet minder dan 80 procent. Bovendien zou het gebruik van deze olie ten gevolge van de vermindering van de wrijving een benzinebesparing opleveren, die voor stadsverkeer op 18 procent en voor het overige verkeer op 10 procent wordt geschat.

Economisch gezien zou het gebruik van deze olie, die belangrijk duurder is, toch over een bepaald verloop een besparing opleveren, terwijl het belangrijkste voordeel zou zijn, dat de levensduur van de motor belangrijk wordt verlengd.

Uit een technische uiteenzetting bleek ons, dat deze voordelen alleen gelden, als het gebruik van de viscostatische olie vergeleken wordt met die van de conventionele oliën van de zelfde maatschappij en indien men er van uitgaat, dat de viscostatische olie wordt gebruikt in een auto, die nieuw in gebruik is genomen.

De motoren ronken

De wereldkampioen Geoffry Duke won met een vier cylinder Gelra de „Red Rose Challenge Trophy", waarbij hij over 20 ronden van totaal 96 kilometer een gemiddelde van 130 kilometer per uur noteerde.

In de race van de 350cc klasse viel Ray Amm uit Zuid Rhodesia bij een sneiheid van 80 kilometer. Hij moest met een gebroken sleutelbeen naar een ziekenhuis worden gebracht. MacIntyre — Engeland — won deze race met een AJS-machine. Over de afstand van 75 kilometer noteerde hij een gemiddelde uursnelheid van 124 kilometer.

Saarbrücken. — De Nederlander Maus Gatsonides en zijn partner Graaf von Westerhold wonnen met een Porsghe 1300 de voor de eerste maal gehouden Kolen- en Staalrit over een afstand van ruim 4000 kilometer. Zij werden eerste in het eindklassement met 305 punten. Van de 63 gestarte wagens werden er slechts 28 geklasseerd.

Surinamer Sanders derde

Amsterdam. — De Surinaamse athleet Ludwig de Sanders te Haarlem is derde geworden in het Nederlandse kampioenschap tienkamp met 4518 punten. Eerste werd Kamerbeek van PSV met 5335 punten; tweede Gijs van der Hoeven met 5306 punten.

New York. — De Tidewater Associated heeft aan de Mitsubisji Scheepsbouwmaatschappij opdracht gegeven tot de bouw van twee tankschepen van elk 45.000 ton.

Een wonder?

Parijs. — Onder de titel „Het wonder van Pawlowar" verhaalt het Sovjet-Russische vakverenigingsblad „Troed" hoe de bewoners van genoemd Russisch plaatsje op een goede morgen tot hun verbazing de straten keurig geveegd gevonden, de ruiten van de winkeletalages met zorg schoongewassen en van spinnewebben gezuiverd, de etalages vol aanlokkelijke artikelen, die anders nooit te krijgen waren, en hoe de restaurants menu's hadden aangeslagen, die het water in de mond deden lopen, terwijl de bedienden daar plots overliepen van voorkomendheid. Een ieder haastte zich, het zijne van de uitgestalde winkelartikelen te bemachtigen en velen namen de gelegenheid te baat, om zich in een restaurant eens heerlijk te goed te doen. Maar de dag daarop was het wonder voorbij. De etalages waren weer leeg en de restaurants hadden alleen maar thee of biet te bieden. Wat er dan geschied was? De dag tevoren had de minister van Handel van Kazakhstan aan de stad een bezoek gebracht...... aldus „Troed".

Audrey Hepburn naar Nederland

'sGravenhage. — Audrey Hepburn, de filmster van gedeeltelijk **Nederlandse afkomst, komt begin November** naar Nederland om er in vijf steden op te treden ten bate van de bond van Nederlandse militaire oorlogsslachtoffers. Op 1 November wordt zij op Schiphol verwacht.

Op 2, 3 en 4 November treedt zij achtereenvolgens op in Amsterdam, den Haag en Rotterdam en de twee dagen daarna in Arnhem en Eindhoven of omgekeerd. In Rotterdam zal zij optreden in het restaurant van het groothandelsgebouw. Voor de andere steden is de plaats van optreden nog niet vastgesteld en ook over het programma valt nog niets te melden, daar de bond van militaire oorlogsslachtoffers pas enkele dagen geleden definitief bericht kreeg van de aankomst van Audrey.

Korte metten

Buenos Aires. — De directeur van het Mexicaanse blad „El Universal" en voorzitter van de inter-Amerikaanse Persvereniging, Miguel Lanz Duret, is kort na zijn aankomst te Buenos Aires, waar hij een medaille zou overhandigen aan de directeur van een oppositieblad Michel Torine, verzocht onmiddellijk per vliegtuig naar Montevideo terug te keren. Ook een Mexicaanse journalist, die Duret vergezelde, moest met hetzelfde toestel, dat een halfuur later weer vertrok, terug. Het incident speelde zich af in het bijzijn van de Mexicaanse ambassadeur te Buenos Aires, die ter begroeting aanwezig was.

Vorige week arriveerde in Nederland de nieuw benoemde ambassadrice van Pakistan, Begum Liaquat Ali Khan. Zij is de tweede vrouwelijke ambassatrice die Nederland heeft. Op Schiphol werd zij verwelkomd door de vroegere Gezantsraad van Pakistan.

Een Oost-Duitse „John"?

Berlijn. — Volgens het „Hamburger Abendblatt" is dezer dagen een afdelingschef van het Oostduitse ministerie van staatsveiligheid, Bechtler, naar West-Berlijn gevlucht. Bechtler, zou zich echter nog niet bij de Westelijke autoriteiten hebben gemeld, aangezien hij arrestatie zou vrezen.

Volgens het blad is Bechtler lange tijd de vertrouwdste medewerker geweest van het hoofd van de Oostduitse contraspionnage, Ernst Wollweber. Het blad zinspeelt dan ook op de mogelijkheid, dat zich uit Bechtlers vlucht een „Oostduitse kwestie-John" zou kunnen ontwikkelen.

Russisch goud

Wenen. — Een goudzoeker, Boris Morros, beweert bij het dorp Pusterwald in het gebied van Pontenmannertauern in Stiermarken een buitengewoon rijke goudader te hebben gevonden, waarvan het gehalte 10 gram goud per ton zou bedragen en die dus rijker zou zijn dan het erts, dat in Transvaal gevonden wordt. Hij heeft ontginningsrechten aangevraagd maar in bepaalde Oostenrijkse kringen staat men enigszins sceptisch tegenover zijn beweringen.

GREEP UIT DE AETHER

CUROM (416.6 m.)

17.30 Ora infantil.
17.50 Gramophoonplaten
18.05 Cumpleaños Feliz
18.15 Dinermuziek
18.45 Nieuws
19.00 Boletin di noticia
19.10 Parada Deportiva
19.30 Wat de handel biedt.
20.30 Programma Antillana
21.00 Noord-Amerikaanse hitparade
21.30 Buitenlands-weekoverzicht.
21.45 Dansmuziek
22.15 Nieuws en Sluiting.

HOYER (5.25 m)

19.00 Met de jarigen in de lucht
19.30 Hoorspel „El Gato"
19.45 Gevarieerde muziek
20.10 Sport Reportage
20.20 Dansmuziek
20.30 Nieuws
20.40 Gevarieerd Programma
22.00 Sluiting.

KELKBOOM.

17.33 Muziek
18.00 Popular favorites
18.25 Voor de jarigen
18.30 Dinermuziek
19.00 Nieuws
19.15 Muziek
19.45 Nieuws
20.00 Muziek
20.15 Sportnieuws
20.30 Muziek
21.00 Peticiones
21.30 Muziek
22.00 Sluiting.

AVROS (19 m.)

17.00 Muziek
17.30 Heinekens biri, wrokoman prisiri
17.45 Populaire melodieën
18.00 Hersengymnastiek.
18.45 Nieuws
19.00 Gezondheidsgids
19.30 Verzoekprogramma
19.45 Hoe zit dat?
20.00 Advertenties
20.30 Een concert van Nelson Eddy
20.55 Nieuws
21.00 Suriname roept de Caraibische gebieden
21.25 Muziek en Sluiting.

P.C.J.

18.37 Nederlandse orkesten.
19.00 Nieuws.
19.17 Met het Pierement op stap.
19.30 Nederlandse Kroniek o.a. Zwart op Wit
19.40 The Dutch Swing College Band
19.55 Sport
20.10 Intermezzo
20.16 Praatje uit Berlijn,
20.23 Voor de West
20.55 Avondgebed: Prof. Dr. J. H. Bavinck.
20.58 Sluiting.

Emmastad

WACHTDIENSTEN

Telegram Afdeling:
Van 05.30 — 23.30 kantoor tel. 2307
Van 23.30 — 05.30 J. J. Roos tel. 2137

Personeel Afdeling:
Vanaf heden 12.00 t.m. Zaterdag 2 Oct. 12.00 G. J. Welbergen, Ficusweg 7, J.D. tel. 4470
B. g. g. nadere inl. tel. 2400

Materialen Afdeling:
P. Berends, Gerard Doust 6, tel. 3416

C.S.M.

Rederij:
D. Gelderblom tel. 2486

Scheepsagentschap:
07.30 — 23.00 kantoor tel. 2458—2551
Van 18.00 — 19.00 en van 23.00 — 07.30 W. R. Engelsman tel 2304

Dok Afdeling:
Van 16.30 — 1.00 tel. 2276;
Van 1.00 — 07.30 G. Kreffer tel. 3128